

Dvisavaitinis iliustruotas Jaunimo Laikraštis. Lietuvos Vyčių Organizacijos Organas

Tomas IV Spalio-October 30 d., 1922 m. 442 No. 17 (130)

Entered as Second Class Matter Oct. 23, 1915 at the P. O. at Chicago, Ill., Under Act of March 3, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103,
Act of October 3, 1917, authorized on April 12, 1921.

"VYTIS" (The Knights)
Published Semi-Monthly by the LIETUVOS
VYČIAI (Knights of Lithuania)

SUBSCRIPTION RATE:

Yearly	\$3.50
6 Months	2.00
In Foreign Countries and Chicago Yearly	4.00

Advertising rates on application. All communications must be addressed:

"VYTIS"

4736 So. Wood Street, Chicago, Ill.
Telephone Lafayette 6298

"VYTIS"

Jaunimo Dvisavaitinis Laikraštis
Leidžia Lietuvos Vyčiai.

PRENUMERATA:

Metams	\$3.50
Pusmečiui	2.00
I Užrubežį ir Chicago Metams	4.00
Pavienis Numeris	20c

"VYTIS"

4736 So. Wood Street, Chicago, Ill.
Telephone Lafayette 6298

Neleiskimė veltui laiko.

AR nesenai skaisčiai švietus vasaros saulutė, viliojus kiekvieną iš surūkusių, dulkėtų miesto gatvių į tyrą lauko orą — pradėjo slėpti savo skaistų veidą ir auksiniai jos spinduliai rečiau ir rečiau pasirodo. Šalto lietaus lašai vilgo pažliugusią žemę, pakilęs šiaurys

vėjas drasko vasaros išaustą žalią medelių rūbą — lapus. Šalna, be pasigailėjimo, skina gėlių žiedus. Kur nepažvelgsi, visur matosi didelė atmaina. Liūdi gamtužė rudens nurėdyta, liūdi laidodama savo žaliąjį vainiką, kuris taip gražiai ją per ištisą vasarą puošė.

Su rudens ūkana niukiasi kiekvieno veidas. Gaila vasaros grožės, kuri tiek daug teikė malonumo. Liūdna matant, kaip viskas gamtoje nyksta, miršta, šaltai žiemužei ateinant.

"Greit dieneles bėga,
"Greit amželis plaukia,
"Greit ir aš suvysiu,
"Kaip žolytė lauke".
Dagilėlis.

Vienok ruduo nors ir su nemaloniu, liepingu oru, su vėjo liūdnomis melodijomis teikia džiaugsmo rūpestingam ūkininkui, kuris, išaušus pavasariui, priėngė dirvą sėjai ir dabar, turėdamas pilnus kluonus savo darbo vaisių, nejaučia to ūkanoto, sielą slėgiančio rudens. Jis ramus ir patenkintas. Jo ištisą vasarą lietas prakaitas nebuvo veltui. Bet kitaip tas pats ruduo atrodo tam, kuris tingniaudamas praleido pavasarį ir vasarą. Nieko nepasėjęs pavasary, jis neturėjo ko pauti. Rudeniui atėjus jis pamatė savo klaidas, gailisi jų, bet jau pervėlu.

Kiekvienas iš mūsų, Vyčiai ir Vytės, yra tuomi ūkininku, bet kuriuo? Patys į tą klausimą atsakykime.

Nors švilpia už lango rudens vėjas, krinta šaltas lietus, retai kada pramušus tirštus miglų debesis saulutė parodo savo veidą, vienok nereiktų mums delto liūdėti, nes mūsų pavasaris dar tik prasidėjo. Tik paklauskime, o tuoj išgirsime vyturėlio (sąžinės) balsą, budinantį mus, raginantį prie darbo, nes atėjo mūsų gyvenimo pavasaris, kuris, kaip tam žaliajam lapeliui, kaip kvepenčiai gėlei tik vieną kartą išaušo. Bet, kaip poetas Dagilėlis sako: "Greit dieneles bėga, greit amželis plaukia". Tokiu pat greitumu eina ir mūsų pavasaris. Jei savo pavasary mes dykiniausim, rudeniui (senatvei) atėjus negalėsime džiaugtis jokiais vaisiais.

Pasibaigė vasara, su ja pasibaigė ir visi išvažiavimai, pasilinksminimai. Prasidėjo ilgi, nuobodūs rudens vakarai. Sakau nuobodūs ir ilgi, bet ištikrųjų jie yra visai trumpi ir malonūs, tik mokėkime jais naudotis.

Nerasime žmogaus, kuris pasakytų: užtenka man mokslo, aš viską moku, o jei ir atsirastų toks, tai pasirodytų, kad jis nieko nemoka arba labai, labai mažai tenusimano apie mokslą ir jo vertę.

Už vis geriausia sunaudosime liuosą laiką ir padarysime sau daug naudos steigdami vakarinius kursus. Daugelis L. Vyčių kuopų jau senai turi tokius kursus ir jais naudojami ne tik nariai, bet ir pašaliniai.

Juose mokinama lietuvių ir anglų kalbos, rašyba, skaitliavimas ir tt. Žinoma, ne visos kuopos gali įsteigti tokius kursus. Toms, kurios ar tai dėl vietos stokos ar dėl kitokių aplinkybių negali tokių kursų įsteigti, patartina tų kuopų nariams lankyti vietines vakarines miesto mokyklas (Public school), nors ten ir nemokinama lietuvių kalbos. (Kaikuriuose miestuose, kur yra prielankios lietuviams miesto valdžios, susidarius didesniai lietuvių skaičiui, norinčiam mokintis lietuvių kalbos, reikia paduoti prašymą ir nurodyti kandidatą į mokytojus. Miesto valdžia prašymą, beabejo, išklausys).

Daugelis lietuvių ateivių, nemokėdami šios šalies kalbos, labai daug delto turi nukentėti. Neretai pasitaiko, kad ateivis, išgyvenęs 15—20 metų šioj šaly, atvažiavo vos tik turėdamas 17—18 metų amžiaus, eina iš vienos dirbtuvės į kitą, dirba praščiau darbą. Delko? Delto, kad jis nesinaudojo ta proga, kokią turėjo, nesimokino kalbos, nesimokino skaitliavimo. Jis nieko prieš save nemato, kaip tik tamsius rudens rūkus.

Kad išvengus panašaus likimo, turime rengti dirvą anksti pavasary, o rudeniui atėjus būsim ramūs, nes matysim, kad neveltui prakaituota.

Todel, lai kiekvienas jaunuolis-lė pasirūšta neleisti veltui laiko, nes prabėgęs laikas niekumet jau nesugrįš. Daugelis iš mūsų jaunimo turi vieną ir labai didelę ydą, tai skaityti savo amžiaus metus, kas ne vieną padaro pesimistu, kumet pamato, kad jo metai jau rašoma 25—30. Mokintis niekad nevėlu. Nežiūrėkim kiek turim metų, bet žiūrėkim kiek ir ko išmokom.

Baigiu savo trumpą paraginimą mūsų garbingo dainiaus Maironio žodžiais:

"Į darbą broliai, šalį jauną
"Prizadins meilės spindulys,
"Galybė mokslo viską grtauna
"Žiemos ledus ji sutirpāys".

K. S. Jonaitis,

L. Vyčių Centro Pirmin.

Kun. J. Židanavičius.

Mokinkimės nuo bitelių.

Lietuviai! Lietuviai!
Visi mes juk broliai!
Kur broliška meilė —
Tikra ir jautri?

Kodel-gi visi mes
Nedirbam iš vieno?
Kodel tarpe mūsų
Ein' kova žiauri?

Ką vienas pastato,
Tuoju kitas tą griaua;
Vienam kas patinka, —
Netinka kitam.

Nors tikslas ne vien-kart
Yra prakilniausis, —
Kodel nepritarti
Iš vieno anam?

Mes sakome: esam
Tikrais tėvynainiais!
Tai reiškia: mes mylim
Tėvynę karštai!

Stoka bet vienybės
Juk kenkia Tėvynei;
Už tą reikės kęsti
Ir vargt amžinai.

Mes pavyzdį imkim,
Štai, nors nuo bitelių:
Jos dirba iš vieno,
Jos dirba uoliai.

Jos mylis, sutinka,
Jos ginčų nedaro;
Todėl ir prie tikslo
Jos žengia gražiai.

Mažiausio tarp jų
Nėra pavydumo
Nei krislo puikybės
Tarp jų nematyt.

Prasčiausį darbėlį
Namelyje pildo;
Prie to jų nereikia
Nei siųst, nei prašyt.

Nakčia atsilsėję —
Vos tik-ką saulutė
Anksti jas prižadina
Skaisčiais spinduliais.

Iš miego prabudę,
Akytes pratrinę,
Tuoju skrenda į darbą
Savaisiais keliais.

Puikiausia pažįsta
Gėles jos visokias
Ir vengia iš tolo
Nuodingų sulčių.

Jos renka vien medų,
Dulkytes duonutei, —
Jos krauna į korius,
Tur maisto iš jų.

Praslinkus dienelei
Darbe pavyzdingam,
Jos pradeda visos
Iš vien plevėsuot.

Gražus tas ūzimas
Mums primena maldą
Pirm gulsiant, kad Dievui
Visi tur' dėkot.

Ne vien tik tą darbą
Atlieka bitelės;
Ne visos jos skrenda
Ant kart į laukus.

Nes daug jų da lieka
Namelyje savo,
Kad ten dirbt pienelį,
Maityt juom pradus.

O motinos bičių, —
Kokios pavyzdingos,
Kaip priedermes savo
Jos pildo gražiai!

Nors tūkstančius gimdo
Per dien' jos gyvybių,
Joms vis da atrodo,
Kad tai per mažai!

Už tad, kad bitelės
Taip mylis, sutinka;
Už tad, kad iš vieno
Darbuojas uoliai!

Jų didinas turtas,
Jų auga galybė;
Didyn ein' šeimyna
Kasdien ir kasdien!

Gyvenimu savo
Bitelės mums sako:
“Žiūrėkit, lietuviai,
Į pavyzdį mūs!

Ir jūs pasistengkit
Taip save tvarkyti.
Lietuva tada tik
Laiminga ir bus”!

Jonas Paukštys.

Pas vado kapą.

(*Skiriu kun. Čaplīkui ir visiems a. a. Vytauto Endziulaičio gerbėjams*).

KAITRIOJI rugpiūčio saulutė jau slinko vakarop. Švelnus pietų vėjalis švaistėsi po žydriąją padangę, glamonėdamas kur-ne-kur išsidraikiusius kalnuotus debesėlius.

Kiek žemiau vaikėsi vienas paskui antrą Lietuvos orlaiviai, valdomi prityrusių lakūnų ranka. Gi ten žemai, kur blizgančiomis bangomis alsavo Vilija ir žaliuojantieji Nemuno krantai traukė grožės pasiilgusį žvilgsnį, — margavo Kaunas. Gamtos žalumynai jį apsčiai puošė. Iškilmingai prasimušę pro kitus namus, dabar auksu žėrėjo bažnyčių kuorai su spinduliuojančiais kryžiais. Kai-kur išlėto plevėsavo Lietuvos valstybinės ir tautinės vėliavos.

Mieste pats judėjimas. “Laisvės Alejoje” skuba šen ir ten. Tik mažesnės gatvės išrodė kiek apmirusios. Bet štai vienoje tokių gatvelių iš aukšto namo išsiveržė būrelis dailiai pasirėdžiusio jaunimo. Paskui juos netrukus pasipylė visa minia tokių pat jaunuolių. Matyt, tai buvo moksleiviai.

Dabar jų priekyje pasirodė raudona vėliava su baltu vyčiu viduryje. Moksleivių minia vis augo ir spietėsi apie vėliavą.

— Kas yra? Iš kur čia tiek moksleivių? Kodel taip įstabia energija žėri jų veidai ir akys žiburiuoja taip galingu jaunuolių karščiu?! — lyg nerimastavo saulutė ir, rodos, norėjo dangaus žydrinėje sustojus žiūrėti kas čia atsitiks.

Tuo tarpu tūkstantinis moksleivių būrys gražiai išsirikiavo. Pirma jų suplevėsavo dar viena gedulingoji vėliava ir sublizgėjo bažnytinis kryžius.

Staiga iš jaunųjų moksleivių krūtinų pasklydo skardus galingas aidas “Dievas mūsų gelbėtojas ir tvirtybė...” ir prasidėjo iškilmingoji eisena.

Nustebo Kaunas!.. Sužiuro žmonės!..

— Na, kas čia pasidarė? — kraipydami galvas klausinėjosi pirkčiai išbėgę ties sankrovų durimis.

— Ir iš kur čia tiek drąsios katalikų moksleivijos galėjo atsirasti? — teiravosi praeiviai ir nustebusiomis akimis dar ilgai juos lydėjo.

— Kaip Kaunas Kaunu — tokios demonstracijos dar niekas nematė! — prisiekdinėjo kiti.

— Ir kur jie galėtų taip vėlai keliauti? Jei grabą neštusi — tai sakytum žmogus, kad į kapus ką lydi, o dabar — nerimavo įvairaus plauko žmonės, sekdami paskui juos.

— Tai Ateitininkų kongreso dalyviai eina aplankyti savo vado, Vytauto Endziulaičio, kapą! — aiškino koks tai žinūnas.

Plačiojoje “Laisvės Alejoj” žiurovų skaičius dar labiau sutirštėjo.

— Žiūrėkit, žiūrėkit, kiek čia moksleivių eina! — šūkavo vieni.

— Jie gieda?! — stebėjosi kiti, gukčiodami pečiais.

— Tai Ateitininkai! — šnabzdėjo tretai, nuleidę nosis ir bailiai imdamiesi kepures drauge su kitais.

— Tėtuk, tėtuk, ar tai čia tie “kralikalai” eina? — klausė mažasai gydytojaus N. vaikelis.

— Taip tai didžiausi klierikalai!.. — atsakė susiraukęs tėvas. Bet mudu eiva sau! Užsidėk kepurę!..

— O kad ir tėvelis be skrybėlės...

— Ką čia niekus pliauški!.. Aš tik taip

sau... Netyčia!.. aiškino supykęs tėvas, užsidėdamas brylių ir traukdamas sūnų į šaligatvį.

— Bet jie taip gražiai dainuoja!.. Ir as noriu su jais eiti,—verkšleno vaikas, vis tebežiūrėdamas vienplaukis į besitolinančias moksleivių eiles.

O mieste, rodos, dar garsiau skambėjo galingoji giesmė:

“Galybių Viešpats su mumis, mūsų Globėjas Jokūbo Dievas...”

— Ką aš matau?! Ar tai ne sapnas?!—sušuko nepaprastai nudžiugęs senutėlis valdininkas Ilgūnas. Nejaugi čia būtų mūsų Ateitininkai?!

— Taip, tai jie!—patvirtino jo jaunesnysis kaimynas.

— Ir jie gieda?! Negalimas daiktas!..

Ir rodos puskapiu metų prajaunėjęs, pašoko jis nuo suolo ir, netikėdamas trynė džiaugsmu nušvitusias akis. O Ateitininkų giesmė dar tvirtesniais balsais užgaudė.

“Todel nesibijome, kad ir žemė drebėtų
“Ir kalnai grimstų į jūrių gilumas! —
“Gali sau ūžti ir kilti jų vandenys
“Ir kalnai drebėti nuo jų galybės!..”

Net malonūs šiurpuliai pakratė jo kūną, o užgrūdintoj senelio krūtinėj jaunystės karščiu vėl užvirė atgimusi dvasia...

— Še, universiteto studentas neša kryžių, kitas vėliavą! rodė draugas. — Ir tu šitaip jiems drąsėk! Juk mūsų laikais nors pinigą ir peilį būtų kas siūlęs, — moksleiviai nebūtų išdrįšę tokioj eisenoj pasirodyti. O dabar...

— Aha! Tai jėga, tai drąsa! Kiek jų daug!.. Ir kas to galėjo tikėtis, Dievuli Tu mano! Kas galėjo tikėtis, — džiugavo senelis.

— Neveltui juk, ana, ir socialistai kelia prieš juos savo kepures! — tarė draugas, žiūrėdamas į keletą pažįstamų ir nedrąsių praeivių.

— Brolau, jau aš šventai tikiu, jog taip galinga srovė turės kada nors sutrupinti slopinančius netikėjimo grandinius, kaip mes kadaisia trupinome šaltąją carų leteną!.. Tik jiems bus lemta išrauti iš mūsų brolių tarpo girtybės, ištvirkimo ir apgaulės šak-

nis, — pranašavo širdingai senelis ir, jei tik jie nebūtų giedoję, — jis tikrai būtų sušukęs “Valio Ateitininkai!” Bet dabar tik šluostydamas krikščionines džiaugsmo ašaras, riedančias per jo stebėtinai nušvitusį veidą jis linksmai šnabzdėjo:

— Dabar jau galėsiu bent ramiai numirti!..

Uo tarpu moksleivių eiseną, perėjus “Laisvės Aleją” ir pasukus pro milžiniškąją Įgulos bažnyčią, prisiartinio prie šlamarčiojo kapinyno. Netrukus visi sustojo prie žalumynuose skęstančios kapų koplytėlės, kurioje tuojaus pasigirdo gaudūs mišparai už mirusius. Dangaus mėlynėje dūzgiantieji orlaiviai ir ošiantieji kapų šimtamečiai klevai lyg pritarė ir pynėsi su liūdnamis mišparų aidais...

Jau auksu žērėjo medžių viršūnės nuo besileidžiančios saulutės spindulių, kai iškilmingoji moksleivių rikiuotė vėl sujudėjo ir prisiartinio prie a. a. Vytauto kapo. Ir čia, kur iki šiol vien palinkęs berželio kryžius liūdėjo ant jauno karžygio krūtinės, — dabar suspito užplūdo visa jūra karštųjų Vytauto sekėjų!

Ir pasipylė karštos jautrios kalbos... Ir minėjo vieni tuos audringus laikus, kada kilnūs Vytautas dar Rusuose būdamas, tremtinių tarpe, savo skaisčia, atvira širdimi ir nepalaužiama dvasia apgynė tautiečius nuo pražūtingosios “raudonųjų” įtakos. Antri priminė tą širdingą karštą Vytauto meilę, kuri niekad keršto nepažinus, į šaltas gyvenimo uolas nesudužus, — it maionioji pavasario saulelė visada šildė, gaivino ir žavėte žavėjo narsiąsias jaunųjų eiles. Dar kiti, palyginę aplinkui liūdinčius medžius su kylančiomis dangun mintimis, o kapo gėleles su draugų širdimis, — susijudinę drąsino sparčiau žengti paskui garbingąją vado vėliavą prie ištvermingo ir taip kilnaus jo darbo.

Ir siekė tos kalbos švelniausias sielos stygas ir vilioje viliojo kopti Vytauto pramintais takais prie šventųjų idealų ir tyrojo džiaugsmo versmės...

Kapai jau skendo paslaptingoje vakaro prieblandoje. Aukštojoj padangėj sumirgėjo žvaigždutės, o ant žalumynais nukloto

Vytauto kapo sužibo, suliepsnojo draugų uždegtos žvakelės. Karšta, širdinga jaunųjų malda, dabar pakilo prie Viešpaties Sosto ir, tarytum, dangų prie žemės lenkė, klūpančius moksleivius su vadu suvienijo ir dangaus jėgomis jų sielas burte užbūrė...

Paslaptingai kuždėjosi medžiai, liūdnei suokė lakštutė, kai paskutinį kartą nulinko palaimintoji Ateitininkų vėliava, atsisveikindama savo pasišventusiųjų karžygi, kurs už ją bekovodamas net savo jauną brangią galvą paguldė.

Bet dar paslaptingiau subangavo jaunųjų moksleivių krūtinės kilniausiųjų pasirizimų srovėmis, kada jie ašarota akimi ir liepsnojančiais meilės veidais apleido brangųjį vado kapą.

Zypliai, 1920. Tėvynėje.

— x —

J. Augustaitytė-Vaičiūnienė.

Su ilgesiu.

I.

Dangus išblyško nuo skausmo mano,
Saulė, kur rytus kit-kart auksavo,
kniaubias į pilką debesį nykų,
neglamonėja žalių vainikų.

Merkiasi rozės, čiaupias lelijos,
ore matojas ilgėsio gijos...

Praskamba aidas vario galingo,
ilgėsio pilnas, ir kalnuos dingo.

Ir kalnuos dingo, ir jūrą glostė,
o saulė rymo vis savo soste,
lyg nusiminus, lyg suviliota,
lanksto jos veidą jūra putota.

II.

Vakarai rausta, pučiasi krūmai,
gėsta pablešę dienos žarijos.
Saulė ir mėnuo, du panašumai,
viens kito gėdis, viens kito bijos.

Uždegtos žvakės prie žalio karsto
medžių viršūnes dailiai apšviečia.

Šilkinį dugną karoliais barsto...

Mužu su juoju visada dviese.

Visada dviese tarp dienos juoko,
tarp linksmų puotų ir žalio vyno,
ir tarp kultūros biauraus purvyno:
mano širdyje jisai prinoko.

III.

Rytai liepsnoja, žolė pražilo,
ežero bangos saule alsuoja,
saulė kutena krūtinę šilo,
prausiasi karklai krantą apstoję.

Sidabru taškos, liūlija valtį;
ant briliantų kupros užmetus.

Žiedai lelijų, kaip perlas balti,
iš vandens kyšo vainikai platus.

Tarp saulės plotų, be žemės draugo,
einu į dangų, į laimės uostą,
ilgėsis mane lydi ir saugo:
likęs pasaulis kas-kart vis juosta.

IV.

Vėjas sustaugė. Kalnai granito
kieti ir aštrūs takus suspaudė,
ilgėsio žvaigždė toli sušvito,
smarkus perkūnas kraštuose griaudė.

Įniršę bangos šoka į uolą,
ją apkabinę, trenkia į gylį,
bokštai siūbuoja ir žvaigždės puola;
auką prarijus, ji vėlei tyli.

Ir vėlei ilsis rami, galinga,
ir vėl valtelių krūtis jos skriodo:
o aš keliauju, jėgų man stinga,
bet jaučiu kvapą jau savo šodo.

V.

Obels jau žydi. Žiedai baltučiai
dailiai linguoja, kai vėjas pučia.
Puolus ant kelių maldą sudėjau
mano pasaulio džiaugsmo Tvėrėjui.

Varpų gaudimas, dangaus šešėliai
prisegė sparnus ir mano sielai.

Debesis glosčiau, taku žvaigždėtu
skridau padangėms su pažadėtu.

Skridau, kur sosta saulės auksiniai,
Kur laimė klėsti plačiajai miniai.
Ilgėsiui savo ranką padavus,
džiaugiuos begalo čia atkeliavus.

K. J. B.

Nokturnas.

BUVO naktis... Per dieną siautusi audra vakarop sustojo. Besileisdama saulutė pažvelgė iš tarpo debesų. Apibėrė laukus ir pievas savo raudonais spinduliais — lyg sakydama nuvargusei žemelei paskutinį sudiev. Paskutinį jos spindulėlį gaudė kiekvienas medis, kiekviena žolė. Kožname lapelyje žibėjo lietaus lašeliai ir spindėjo it nekalta ašarėlė jaunoje akutėje, kada skausi šypsena užšvinta veidelyje. Vėjas, per dieną smarkavęs, nutilo lyg užkerėtas trumpu saulutės žvilgėsiu. Jau nebedrąskė žaliųjų lapelių, nebelankstė šakų, nebegainiojo debesų. Tik palengva lingavo ir judino medžių viršūnes lyg glamonėdamas ir bučiuodamas prieš labanakt...

Nuo laukų ir pievų kvepėjo dregmė.

Sutemo. Užstojo naktis, tyli, slepinga. Žmonės per dieną nuvargę dabar saldžiai miegojo. Tiktai gamta tyliu, galingu šnabzdėsiu siuntė prie Visogalio sosto savo vakarinę malda.

Sėdžiu savo kambaryje. Miegas nemerikia nuvargusių blakstienų. Svajonės-fantazija perstato įvairių įvairiausių vaizdus. Galva degte-dega, siela nerimsta. Ant rašomojo stalo spindi po rausvu dangčiu lempa. Ant sienos kabo paveikslai paskendę rausvoje, pusiau permatomoje šviesoje. Prie sienos stovi šėpa su knygomis. Kampuose nusidriekę ilgi šešėliai, tartum užburti kriviai saugojanti šį mirtiną kampelį.

Tyliai imu kepurę ir apleidžiu kambarį. Einu nežinau kur, nei ko. Lauke tyla, nei balso, nei garso — visa gamta glūdi tylumoje. Mėnulis tik nemiega, lyg amžių sargas žvelgia tylumon dabodamas ar viskas tvarkoje. Einu pro sodą. Išėjęs ant kelio pasuku po kairės į mažąjį kelelį, vedantį į pievas ir toliau už upelio į niūksantį šilą. Miega plačios lankos, lyg užburtos jūros; išsišakoję karklų krūmai ūkanotoje tylumoje išrodo lyg sustyrusios jūrių bangos. Visas apgobta balsvu rūku. Miega pievos, miega laukai, kalvos ir kalneliai.

Toli anapus laukų vakaruose matyti lyg juodas kalnas dūksas, sakytum sargyboj tarp dangaus ir užmigusios žemės, — tai šimtmetiniai seneliai beržai, saugojanti pilekalnį ir jame senus, visų užmirštus senkapius. Einu ten... Mėnulis, dar sykį žvilgterėrėjęs pro tarpą debesų, — visai jau pasislėpė. Tylu, nyku, gudu ir nejauku. Štai ir pilekalnis, mano kelio galas. Lipu aukštyn. Čia kaž-kaip nepaprastai slapta. Taip ramu, tik šneka vienodai seni beržai, toliau tamsus šilas jiems savo galingu, dusliu ošimu pritaria. Po mano kojomis kartais subraška papuvusi šakelė. Tyla... Jau ir viršus. Du galingu seneliu beržu, vienas prie kito prisiglaudusiu ir supynusiu šakas monotonišku ošimu kaž-ką slepiningo ir skurdaus viens kitam pasakoja. Toliau kiek senutė apskarojusi pušis, plačiai išskėtusi šakas, tarsi, suvargusias kauluotas rankas, godžiai klausosi tos slepiningos beržų šnekos. Klausosi rodos visa gamta, net ir toli niūksantis juodas šilas, regis, pakreipė pilekalnio link savo aukštų pušų viršūnes, kad nepraleidus nei vieno žodelio tos nakties beržų šnekos. Iš visų pusių nuo tuščių laukų, nuo plačių pievų, balsvais rūkais, skardžiais upelio krantais, plačiu juoduojančiu keliu pro pakalnėje gulintį miege paskendusį dvarą traukia tyliai nematomos mirusios varguolių žmonių vėlės, traukia pilekalnin paklausti beržų godos. Pilna jų pilekalnyje, pilna aplinkui, pilni laukai, pilnos pievos ir vis dar eina ir galo nematyti... Visos, rodos, vedamos vieno galingo pasiilgimo. Visų veiduose atspindi pergyventos kančios. Eina vėlės žilų senelių, eina dar nepražydušios jaunomenės. Eina tie, kurie išgėrė lyg dugno taurę kartybių; eina, kurie žmonių nedėkingumo ragavo. Klausosi beržo šnekos apie pasaulio neteisybes, apie gyvenimą niekam nežinomų visų paniekintų žmonių. Godojo dvišakis beržas, kad senai, senai buvo dvare našlaitė kumečių augintinė, kuri turėjo žydrias akeles, karštą širdelę ir

nekaltą sielą. Nors vargų supta, skausmuose vystyta, ašarėlėmis prausta, žydėjo nekaltą, graži lyg pražydusi gėlė. Pamatė ją sugrižęs iš mokslo dvaro ponaitis ir įsimylėjo visu karštumu. Kiek svajonių saldžių, kiek žvilgsnių jautrių pavydėjo jiems laimės laukai ir pievos, pavydėjo šilas ir kalvos. Patėmijo tą senieji ponai ir dar nebaigus vasarai išsiuntė sūnų į užsienį, kad ten užmirštų vargšę purvabridėlę, dvaro kumečių mergele. Ir verkė našlaitė tyliai, sopulingai, griaudžiai. Neturėjo tėvelio, neturėjo kam pasiskūsti, neturėjo motulės, neturėjo kam širdies žodžių atverti. Negalėjo pasiskūsti, nes vien tik pajuoką būtų sutikusi. Ramino ją šilas, ramino upelis, ramino laukai ir pievos. Bet nesuraminti, nepagydyti pakirstos širdis. Pavyto, pagelto skautūs veideliai, palšu rūku apsitraukė žvilgsnys žydriųjų akelių. Nemieliaširdingoji džiova jau giliai įleido šaknis į jaunutę, suvargusią krūtinę... Nyko ir vyto kasdieną. Negaivino jos nei rytmetinė aušrelė, neužmigdė jos nei tamsi naktelė. Bijodami ponai, kad kiti nuo jos neužsikrėstų, kad baudžiauninkų nenustotų, liepė ligonį išvežti už dvaro ant senkapių ir ten vieną syk dienoje sesutė šėrikė nunešdavo jai truputį valgio.

Vieną rytą po audringos nakties, kad senutė atnešė ligonei luknešėlį, rado jau pastyrusią prie dvišakio beržo. Čia pat ir palaidota. Ant našlaitės kapo niekas nepastatė kryželio—paminklo, neišliejo ašarėlės. Užmiršo lyg išlėkusį iš narvelio paukštelį.

Praėjo daug, daug metų. Išmirė senieji penai, puikiame šeimynos mouzolėjuje ilsisi jūjų puvekai, o vario lenta skelbia praeiviui jūjų nuopelnus. Mirė kur tai svetur sulaukęs žilos senatvės ir jaunasis ponaitis, ilgus metus valdęs tėvų paliktą dvarą. Našlaitę visi užmiršo, kapo jcs niekas neras. Tik neužmiršo jos senasis beržas, kuris godžiai sergsti savo prieglobstyje nekaltą auką. Kiekvieną naktį, po audros, jis pasakoja medžiams tą skaudų nuotikį, pasakoja laukams, pievoms, pasakoja upeliui ir kalvoms. Klauso to skurdaus pasakojimo visi ir keliasi vėlės visų baudžiauninkų-kumečių ir skubinasi pro dvarą, skubinasi į pilekalinį klausyti beržo godos, o išklausę

kelia savo pūslėtas, suvargusias rankas prie sosto Visogalio ir tyliai skundžiasi ant žmonių neteisybės. Tada ir mėnulis skubinasi paslėpti savo veidą, kad nematyti taip griaudžios, širdį perveriančios scenos. Nuo pilekalinio-gi senas pasviręs kryžius, kentėjimo simbolis laimina visus ir rodos sakyte sako: "Eikite prie manęs visi vargšai, o aš jus paguosiu".

Dvare tolumoje pragydo gaidys. Pabudo lakštingala ir paliejo savo skardųjį balselį. Laukuose blikstelėjo šviesa — tai dvaro sargas — arklių naktyganis — arklių žiūri. Aplinkui-gi viskas saldžiai miega. Miegok ramiai, mažytė; aš nedrumsiu tavo svajonių, neužgausiu tavo širdelės stygų. Man meilė ne žaislas... Tegul angelai tave saugoja ir sapne ramina. Mane šaukia darbas, vargai, kančios. Reiks kentėti ne vien tik už savo padarytas klaidas.. Miegok!!!

Štai ir namai. Kambary lempa baigia gęsti. Šešėliai dar toliau nusidriekė, jau siekia net kampe stovinčios lovos krašto. Nuo sodo pusės pro langą įspindo pirmasis ankstybosios aušros spindulys ir žaidžia spalvomis atsimušęs į knygų šėpos stiklą. Ateina diena, atneša naujus rūpesnius, naujus vargus, gal ir ne vieną karčią ašarėlę.

Būk sveika aušra...

—x—

Turtas mano — tai dūmelės;
Meilė mano — tai dainelės;
Laimė mano — svajonėlės;
Džiaugsmas mano — gyvos gėlės.

16—V—1922 m.

Miško Brontus.

*Žilvitis.***Toli, oi toli.**

Dainavau dainą skausmams užėjus,
Gaivino mūs sielas jūjų rimai,
Audros iššvaidė dainų mėgėjus,
Ir prie pakriaušių vienas berymai.

Širdis retėžiais jau surakinta,
Aplink tematė tik šaltą mirtį,
Dainą dainuoti del jos užginta,
— Kada sutversiu skaidresnę mintį?

Gyvybės ugnį savy sukūrus,
Dangaus žvaigždelė savep masino,
Širdį ir valią burte užbūrus,
Palikti žemę mane vadino.

Palikti žemę ir josios žmones,
Palikt tą skurdų, miglotą taką.
Užmiršt audringas nakties keliones,
— Klausyt ką žvaigždės padangių šneka.

Užmigus žemė... ant medžio lapas
Tyliai sapnuoja rasa kaišytas;
Tiktai nuo manęs toli dar sapnas,
Toli, oi toli saulėtas rytas.

—x—

*Žilvitis.***Ar atsimeni?**

Ar atsimeni tą naktį,
Glūdžią, tamsią, paslaptinę,
Kaip šešėliai vystė žemę,
Ir skliautai juodai aptemę,
Nuo šaltos uolos krūtinės,
Slinko miglos sidabrinės.

Mes į tamsų žengėm plotą,
Buvom tylūs, nusiminę
Ir padangė ūkanota
Šaldė atšiauriai krūtinę,
O del ilgėsio vienodo,
Mums kelionė nusibodo.

Velia kojas tas pats molis,
O pirmyn tik tik juodas tolis,
Glėbyje nakties slaptingos,
Ir kelionės beprasmingos,

Mūs žvilgsniai akių sustingo
Už uolų viršūnių dingo.

Bet aukštai šviesaus zenito
Spinduliais aušra prašvito.

—x—

Ties Birutės kalnu.

UKSINIAI saulės spinduliai
maudosi, tviska jūros bango-
se. O bangos vis ritas ir ri-
tas, tarsi, norėdamos užkopti
ant aukštai supilto kalno.

Netrukus visas dangaus kraštas nurau-
do. Gamtą supa įstabūs vakaro balsai. O
nuvargusiai sielai taip ramu, taip jauku...

Kalno viršūnę puošia lieknų pušų vai-
nikas. Amžinai žaliuojas, ošia amžiną rau-
dą.

Čia vaidenas Birutės dvasia, mums mi-
ni garbingą senovę.

Ko rauda pušynas? Ko jūra — motu-
tė krantus glebėščiuoja?

Jis rauda Birutės, Keistučio. Rauda be-
vilčiai kapuose palaidotos mūsų didvyrių ga-
lios...

O Baltijos jūra norėtų priglausti sa-
vuosius vaikus.

Jau raudoms lemta nutilti! Mūsų lais-
vės skelbėjai ligi šiol, it bailūs šešėliai, ža-
dino tautą iš miego. Nūnai, drąsiai traukia-
me laisvės imną! Laisvės varpas gaudžia,
skelbia atgimusiai šaliai, jog palaima lydi
jos kelius.

Tik kurstytk, Birute, pakilus iš aukšto-
jo kalno, tėvynės meilės aukurą.

O tėvynės vaikai įkurs laisvą, šviesų ry-
tojų...

Sesutė.

Šakiai, 19—VII—22.

Teresė Laucaitė.

Tankiai katalikiškų laikraščių puslapius puošia paveikslai mūsų visuomenės veikėjų. Bet kiek yra mūsų tarpe tokių veikėjų, kurių visuomenė nežino, bet kurių veikimu lietuvių katalikų dirvoje tikrai galima pasidžiaugti. Prie tokių veikėjų reikia priskaityti ir Teresę Laucaitę.

Savo kūdikystės dienas Teresė praleido su tėveliais Niagara Falls, N. Y., pagarsėjusioje gamtos grožė apylinkėje, kur randasi didžiausias pasauly vandenpuolis — Niagara. Iš pat mažų dienų ji turėjo palinkimą prie muzikos ir dainavimo. Lankant High School'ę tas palinkimas virto tikru troškimu. Delto, atsiveikinus su tėvais ir giminėmis, ji išvažiavo Chicagon ir įstojo į Busch Konservatoriją. Čia prasilavinus ji išvažiavo į New Yorką ir įstojo į garsią "New York School of Music and Arts", kurią baigė su pasižymėjimu.

Dabar Teresė vargonininkauja Šv. Antano parapijoje, Detroit, Mich. Čia ji vadovauja L. Vyčių 102 kp. korui. Jos pastangomis suorganizuota dar didelis jaunamečių Vyčių koras. Abu koru gražiai pasirodė šiomet per 10-ąjį Vyčių Seimą. Be to, Teresė pasižymi kiekviename naudingame Tėvynės darbe.

Viltis.

Pastabėles.

Į mūsų paraginimą — paskleisti, išplatinti Amerikos lietuvių tarpe Jub. "Vyčio" leidinį ir kuodaugiausia jo pasiūsti Lietuvon — daugelis Draugų-ių Vyčių jau atsiliepė. Per prabėgusias dvi savaiti gavome apie dvidešimts užsakymų. Tuo-gi tarpu vis daugiau ir daugiau gauname iš Lietuvos prašymų.

Kaip vertinamas yra Lietuvoje Jubilėjinis "Vyčio" numeris, vaizdžiai pasako mūsų bendradarbis ir Lietuvos Valstybės Operos pirmacilis dainininkas A. Vaičiūnas savo laiške "V." Redaktoriui.

"Gerb. Ignai K. Sakalui,

"Vyčio" Redaktoriui..

"Gerbiamas Tamsta!

"Nesenai būdamas Mariampolėj gavau Jubilėjinį "Vyčio" numerį. Labai džiaugiuosi kaip išviršine išvaizda, taip ir turiniu. Negėda padėti *salione* ant stalo! Tai brangi, visais atžvilgiais, knyga! Netankiai tenka mūsų literatūroje rasti tokių leidinių! Dabar, kumet pas mus nauja valiuta, gal kaip nors Jūs galėsite Lietuvoje Jub. "Vytį" praplatinti. Verta ir reikia!"

Lietuvoje kiekvienoj veik parapiljoj yra susitvėrusios mūsų vienminčių Pazarininkų kuopos. Vienos jau įsisteigusios, kitos dar steigia knygynus-skaityklas. Vyčiai! paturtinkime savo draugų Pav-kų knygynus-skaityklas ta brangia knyga, taip-gi papuoškime ja ir mūsų draugų, giminių namus-salionus!

Laukiame naujų užsakymų.

Šiomis dienomis Centro Raštininkas ir Administratorius p. Tamas Šeimis gavo iš Springfield, Ill. leidimą būti viešuoju notaru (Notary Public) Cook apskrity. Taigi Chicagos ir apylinkės Vyčiai reikale bile kokio pareiškimo po prisiega ūabar gali kreiptis Centro Raštinėn.

Praeitam "Vyčio" numery mes jau minėjome, kad sulig Įstatymų apie Lietuvos pilietybę, visi lietuviai gyvenanti užsieniuose, kurie turi teisių prie Lietuvos pilietybės,

ligi gruodžio 22 d., š. m., privalo užsiregistruoti ir išsiimti pasus iš Lietuvos Atstovybės Washingtone. Registruotis privalo visi Amerikos lietuviai, kurie neturi pilnų Amerikos pilietybės poperų. Chicagos ir apylinkės Vyčiams parankiausia yra užsiregistruoti Centro Raštinėje. Išpildžius registracijos blanką čia pat bus pridėta ir "Notary Public" paliūdymas.

Už Lietuvos pasportą reikia mokėti 10 dolerių.

Neužsiregistravusiems ligi gruodžio 22 d. Lietuvos atstovybė neišdavinės jokių pasų.

Štai ir vėl sulaukėme naują Lietuvos Pavasarininkų Są-gos organo "Pavasaris" 8—9 numerį, kuriame telpa daug gražių raštų, eilėraščių, Metinės Pav-kų Są-gos Konferencijos protokolas, žinių iš Lietuvos jaunimo gyvenimo, klausimų dėžutė ir juokų. Numerio kaina su nusiuntimu 10c. Pasiskubink įsigyti tą numerį, nes nedaug atėjo.

PRANEŠIMAS LIETUVIŲ VISUOMENEI!

Gerbiamieji!

Už garbę ir priedermę laikome viešai pranešti gerb. lietuvių kunigams ir pasauliečiams, kad jau tveriasi Nauja Vyrų Kongregacija arba Vienuolija, vardu Tėvai (arba kun.) ir BroLIAI Meilės Švenčiausios Jėzaus Širdies. Darbas, kuris tęsėsi per kelius metus, ačiū Dievui, jau užbaigtas. Yra tam tikslui išgautas leidimas nuo vietinės deocezijos vyskupo, Jo Malonybės Dunne, D. D., Peoria, Illinois ir Apaštališko Delegato, Washington, D. C.

Konstitucija ir Įstatai užbaigti. Vieta del Novicijato aprinkta ir taisoma. Abitas arba rūbas Kongregacijos yra gelsvai baltas, rymiška apikakle, virve arba (Corda) du sykiu persijuosęs, Širdis ir Kryžius ant krūtinės.

Norintieji įstoti į vienuolyną arba gauti daugiau informacijų apie tą naują organizaciją, prašomi kreiptis šiuo adresu:

REV. L. BRIGMANAS, S. S. Peter and Paul R. C. Church, Westville, Illinois.

Narys Kongregacijos.

SIŪSKITE PAVEIKSLUS.

Lietuvos "Atspindžiai" — tai šiandien vienatinis Lietuvos iliustruotas žurnalas, kursai mūsų tautos gyvenimą ir pažangą atvaizdina paveikslais.

Mūsų tėvynė yra susirūpinusi ir savo išėivijos gyvenimu, jos vargais ir džiaugsmais. Ji pageidautų matyti kuodaugiausiai vaizdų iš Amerikos lietuvių gyvenimo. Mes gi, Amerikos lietuviai, ir galėtume kuo pasirodyti Lietuvoje. Mes turime savo įstaigų, bažnyčių, mokyklų, svetainių, kliūbų; darome seimus, suvažiavimus; keliame iškilmes. Pavyzdžiui, viena tik iškilmė del Amerikos pripažinimo, laikyta visose mūsų kolonijose, kaip gražiai atvaizdino mūsų čia pasisekimus, mūsų skaičių organizacijų, mūsų Lietuvos meilę, sumanumą ir tt. Tai džiugintų Lietuvos lietuvius ir keltų jų ūpą.

Tad Atstovybė ir prašo visų lietuvių kolonijų siųsti į Washingtoną (1925 "F" Street, N. W.) kuodaugiausiai fotografijų įstaigų, iškilmių, pasižymėjusių asmenų, su pridėtais atatinkamais parašais ir paaiškinimais. Atstovybei malonu bus patarpininkauti, persiunčiant tas fotografijas į Lietuvą.

Be to, būtų svarbu, kad Amerikos lietuviai užsiprenumeruotų sau tuos "Atspindžius". Adr. Kaunas, Laisvės Aleja No. 12.

Lietuvos Informacijų Biūras.

ŽEMAIČIO PRAKALBŲ MARŠRUTAS.

Šiuomi pranešama, jog gerb. Žemaitis-Žmuidzinavįčius aplankys su prakalba sekančias lietuvių kolonijas:

- 5 d. Chicago, Ill. (N. Side) 3:30 po pietų.
- 5. Chicago, Ill. (D. A. par.) 8:00 val. vak.
- 6 d. Waukegan, Ill. 7:30 val. vakare.
- 7 d. Kenosha, Wis., 7:30 val. vakare.
- 12 d. Sheboygan, Wis., jo jiet ar vakare
- 15 d. Rockford, Ill., 7:30 val. vakare.
- 17 d. St. Charles, Ill., 7:30 val. vakare.
- 18 d. Melrose Park, Ill., 7:30 val. vakare.
- 19 d. Chicago, Ill. (Br. Park), 2:30 po pietų.
- 19 d. Chicago, Ill. (Roseland), 7:30 val. v.

Apleidžiant L. Vyčių Centro Raštinę ir Administraciją.

(Del stokos vietos, Seimo protokolui ir C. V-bos narių raportams einant per organą, šis p. V. Rūkštaliu straipsnelis Redakcijoje buvo užtrukęs).

10-tame Jubilėjiniame L. V. Seime pasiūlosavau nuo Centro Raštinės ir spaustuvės vedimo.

Keturius bertainius (terminus) ėjau Centro Raštininko pareigas. Spaustuvės reikalus vedžiau nuo pat jos įsteigimo, t. y. nuo spalio 4 d., 1921 m., ligi Seimo ir po Seimo ligi viską perdaviau naujam Centro Raštininkui.

Nėra reikalo aiškinti, kad būnant arti Organizacijos širdies ir dirbant jai, ją taip pamyli, kaip močiutę tėvynę. Kaip malonu yra prisiminti tėvynę, jos gražią gamtą, upes, miškus. Rodosi, girdi tą girios šlamėsį, jos giesmininkų paukščių dainas. Pradėjęs vaizduoti Nemuną, Šešupę, prisimeni ten pergyventas jaunystės dienas. Lygiai malonu bus atsimentyti darbuotė Vyčių Organizacijoje, visos dienos, nes jose glūdi daug, daug atminimų. Tie miestai, kuriuose buvo ir tebėra Lietuvos Vyčių kuopos, ilgai, ilgai liks atminty.

Kaip Nemunas be paliovos plaukia į Baltijos jūros, taip Lietuvos Vyčių istorija, tradicija tiesiasi per tuos miestus, miestelius, kuriuose žydi įsikūrusios Vyčių kp. Jos man žinomos ir, it veidrody, matomos nuo pirmosios ligi šimtas septintosios.

Kiekvienos kuopos norai ir darbai taip prakilnūs, gražūs kaip pavasario diena. Tų kuopų jaunimas, iškėlęs Lietuvos Vyčių vėliavą, atvira, tyra širdimi siekia savojo tikslo. Visas kliūtis mums statomas ir visus priešus nugalėsime tik gražiais, pavyzdiniais darbais ir kultūrine kova.

Apleidžiant Centro Raštinę ir Vyčių spaustuvę man lieka du dalyku pasakyti: *liūdžiū ar džiaugiuosi?* Pastarieji ketveri metai Lietuvos Vyčių istorijon įsirašys stambiomis raidėmis, nes Organizacija daug dirbo tautos ir bažnyčios labui. Per karą daug narių kareivių buvo įvairiose pasaulio daly-

se. Vieni Francijoje, kiti Anglijoje, tretie šaltame Sibire ir net Lietuvoje. Tie nariai tai buvo žiedas, puošiantis Organizaciją. Jie daugiausia įnešdavo Vyčiuosna iniciatyvos. Dalis jų grįžo, kiti žuvo karo sukury.

Per ketverius metus Vyčiai kalbėjo ir rįžosi įsisteigti nuosavą spaustuvę. Kartais rodėsi, kad jau prieisime prie tikslo. Bet ir vėl del buvusių kai-kurių Centro Valdybos narių ar tai bailumo, ar pavydo spaustuvės steigimo planai iširdavo. Tas nemaža kenkė Organizacijos pažangai. Del tos priežasties ir p. Jonas Karosas, nepakešdamas sunkių sąlygų 1921 m. atsistatydino nuo "Vyčio" redagavimo. Ligi tol "Vyčio" redakcija buvo Chicagoje, kurioje buvo padėtas ir visas Organizacijos arkvyvas. Karosui atsistatydinūs, Organizacija liko ne tik be redaktoriaus, bet ir be Pirmininko.

Centro Raštinė tada buvo Valparaiso, Ind., kur aš lankiau mokyklą. Už vedimą lietuvių kalbos pamokų, fakultetas nereikalavo nuo manęs mokesties už mokslą. (Vėliau žadėjo ir visą pragyvenimą duoti). Taip dalykams virtus, man paliko du keliu: pamoti ranka Organizacijai ir likti mokykloje, arba sudievs sakyti mokyklai ir vykti Chicagoje. Gerai apsvarstęs nutariau apleisti mokyklą.

Kas būtų įvykę, jei ir Centro Raštininkas būtų rezignavęs? Būtų reikėję šaukti nepaprastą Organizacijos Seimą. Šiaip taip vis-gi sulaukta 9-tojo Seimo.

Po 9-tojo Seimo vėl pergyventą daug kliūčių. Nepaisydama trukdymų, Naujoji Centro Valdyba rimtai ėjo prie spaustuvės steigimo. Daug energijos spaustuvės steigimui dėjo ir ypatingu noru degė "Vyčio" Redaktorius Ig. Sakalas, kuris, be darbo, ir finansais tą siekį rėmė. Tuo-gi tarpu du Centro Valdybos nariu labai nėprielankiai į spaustuvės steigimą atsinešdavo. Jie mintijo taip: Vyčiai neįstengs, nesugebės spaustuve verstis. Perkant spaustuvę, reikės ant Organizacijos pečių užtraukti skola. O kai spaustuvė subankrūtys, bankrūtys ir visa Organizacija. Tai minčiai vienok nepasiduotą ir šiandie turim savo spaustuvę. Taigi, jei ta-

da būčiau pašitraukęs, ištikrųjų, būčiau liūdėjęs. Dabar liūdėti nėra ko, nes likau paliuosotas geriausiame laike ir viską tvarkoj palikęs.

Prisimena man dar tie laikai, kumet per trejus metus, važiuodamas mokyklon visą Centro Raštinę sudėdavau į "suit case". Važiuodamas į atostogas vėl tą patį turėdavau daryti: Dabar džiaugiuosi, kad naujam Centro Raštininkui nereikės Raštinės dėti į dėžes. Džiaugiuosi, kad 1921 m. su kitais Centro Valdybos nariais nepasidaviau minčiai, jog Vyčių spaustuvė negalės versti.

Per vienuoliką mėnesių padaryta gražaus pelno.

Pradedant naują dešimtmetį, tikiu, Lietuvos Vyčių Organizacijai prasidės nauja era. Linkiu naujai C. Valdybai gerų pasisekimų, gražaus sutarimo darbe ir gerų vaisių. Kuopos ir nariai, tikiu, visumet rems Centro Valdybos gražius sumanymus. Šiuo syk tiek.

Kitame "Vyčio" numery plačiau pakalbėsiu: "Pradedant Naują Dešimtmetį".

Vincas Rūkštalis.

Buvęs L. Vyčių Centro Raštininkas

Dramos Sekcija.

IŠ PO ŠLĒKTŲ MALONĖS.

VI VEIKSMŲ VAIZDELIS IŠ BAUDŽIAVOS LAIKŲ.

Parašė A. Živaitis.

(Tęsinys).

SCENA VI.

Ulinskis, Barbutė ir Jokūbas.

BARBUTĖ (į šalį). Brangus Dieve! Priduok man stiprybės atsispirti piktiems ponų norams:

ULINSKIS: Eh, linksmas jaučiuosi, pane, tavo užkariavęs.

BARBUTĖ. Ką ponas man liepsi daryti?

ULINSKIS. Esi mano panelė.

BARBUTĖ. Pirm negu būsiu panelė, turi išsakyti urėdai, kad gražintų tėvams žemę ir paliuosotų nuo dvaro darbų.

ULINSKIS. Viską padarysiu sulig tavo noro (skambina, įeina Juokūbas). Pašauk čia urėdą Muzurskį (Juokūbas lenktiasi ir išeina). Taip, taip, viską padarysiu. Tavo tėvas atgaus savo žemę ir bus paliuosotas nuo dvaro darbų (Juozapas sugrižta).

JUOZAPAS. Nespėjau pašaukti Muzurskio, nes turiu pranešti ponui, kad kažkieno karieta įvažiavo dvaro kieman.

ULINSKIS (pašokęs). Tai Kiaulinskis! Aš einu pasitikti, o tu (į Juokūbą) ir tarnaitę paruošk, kas reikia puotai (Juokūbas iš-

eina, į Barbutę). O tu eik į kambarį ir nesirodyk, kad nepadarytum man gėdos (Ulinskis išeina).

SCENA VII.

Barbutė viena.

BARBUTĖ. Kas man dabar daryti, kaip išsisukti nuo piktų norų tų mūsų brolių ir sesučių engėjų. Baisu ir pamąstyti, ką pasigėrę gali atlikti (atsidūsta ir išeina).

SCENA VIII.

Ulinskis, Kiaulinskis, Juozapas ir Onutė.

ULINSKIS (įeina pirma, galvą linknodamas). Prošę, prošę, panie Kiaulinski, do pokaju.

KIAULINSKIS (poniškai pasirėdęs, su lazda rankoje). Labai linksma man yra nors trumpai valandėlei užėiti pas poną Ulinskį (skrybėlę, lazdą ir švarką duoda Juozapui).

ULINSKIS. Nors sykį pas mane paviešėsi. Prašau sėstis (į Juozapą). Prirengk kas reikia (Juozapas išeina).

KIAULINSKIS. O kur garbingoji ponia?

ULINSKIS. Varšavon išvažiavo mano asmens reikalų (įeina Juozapas nešinas ant skardelės bonkas gėrimų, paskui jį Onutė su užkandžiu. Deda ant stalo ir išeina).

KIAULINSKIS (peržvelgia Onutę nuo galvos ligi kojų, į šalį). O, kokia graži merga.

ULINSKIS. Na, panie Kiaulinski, pa-

K. Tvarčūnas,

narys L. Vyčių 79 kp. Detroit, Mich., buvęs jos sekretorius ir uolus darbuotojas jaunimo dirvoje, rugs. 13 d. laivu "Melita" išvažiavo Lietuvon. (Skaityk koresp. iš Detroit, Mich.).

ragausime varšavsko koniako (pila stiklus). Kasžin ar nesupelėjo ilgai stovėdamas. Į sveikatą (geria. Įeina Onutė daugiau užkandžio nešina, deda ant stalo ir tvarko).

KIAULINSKIS. O, kokių gražių tarnaičių yra tavo dvare (geria ir žiūri į Onutę).

ULINSKIS (į šalį). A, ir jam patinka muzikės.

KIAULINSKIS (griebia Onutei už rankos). Ak, Rožyte, Rožyte (Onutė nusigąsta ir traukiasi atgal) kokia tu graži!

ONUTĖ (ištraukus ranką). Atsiprašau pono, turiu savo pareigų žiūrėti (bėga pro duris).

ULINSKIS (Onutei). Palauk, eik čia (Onutė sugrišta).

ONUTĖ. Ką ponas liepsi?

ULINSKIS. Girdi, ką ponas Kiaulinskis sako.

KIAULINSKIS. Kokios akytės, kokie veideliai. Kad aš tokią turėčiau.

ULINSKIS (į šalį). He, he, he, ar tik nesutiks jis man duoti už ją savo gerąjį šunį.

KIAULINSKIS (ima Onytei už rankos, graibo apie veidą). O, kad taip mano būtų?

ONUTĖ. Ko ponas nori? (ištraukia ranką ir išbėga).

KIAULINSKIS. Panie Ulinski, aš noriu gauti šitą mergą?

ULINSKIS. He, he, panie, netaip lengva. Jei bent mainyčiau ant geriausio tavo šunies (pila stiklus, geria).

KIAULINSKIS. Ką, mainyti ant geriausio mano šunies? Negaliu, panie. Mano rudis yra brangus šuo, iš pat Varšavos pargabentas. Už jį aš mokėjau tūkstantį rublių!

ULINSKIS. Bet, panie Kiaulinski, gero šunies man labai reikia... medžioklei.

KIAULINSKIS. Duosiu kitą, margį. Sutinki.

ULINSKIS (pamaštes). Na, gerai prašau gerti.

KIAULINSKIS. Baigkiva gerti, nes aš turiu važiuoti namo.

ULINSKIS. Ko taip skubinties. Paūžkimė. dar, aš norėčiau, kad ponas Kiaulinskis ilgiau pasiliktum. Per naktį pauliotumėm, o rytoj, muzikus suvarę, surengtumėm medžioklę.

KIAULINSKIS. Negaliu. Turiu skubintis namo. Beje, nepasakiau nei kokių reikalų čia atvažiavau. Girdėti, caras rengiasi muzikus paliuosuoti. Tad už kelių dienų visi šio apskričio ponai pas tave turėsime posėdį.

ULINSKIS (nustebęs). Ką sakai? Argi galimas daiktas, kad caras manytų muzikus paliuosuoti. Ir aš girdėjau kalbant, bet nemanau, kad tai galėtų įvykti. Pagaliau, kol kas bus, išgerkim už Onutės ir margio sveikatą (pila stiklus ir geria).

KIAULINSKIS. Na, turiu važiuoti, nes tuo reikalu turiu dar keliuose dvaruose sustoti (velkasi švarką).

ULINSKIS (skambina. Įeina Juozapas). Pašauk čia Onutę (Juozapas lenkiasi ir išeina. Įeina Onutė). Linksmą naujieną pranešu tau, Onute. Nuo šios dienos tu jau nebe mano tarnaitė, bet ponia va šito pono (Onutė pabalsta ir pradeda alpti).

KIAULINSKIS (prišokęs, sodina ją sofą. Juozapas atneša vandens). Nenusimink, mano brangi. Visas mano dvaras bus pavestas tavo globai. Puošnūs kambariai, šilko skrynios bus tavo nuosavybė. Gražiausiomis karietomis kasdieną važinėsi.

ULINSKIS (į šalį ironiškai). Taip, taip, iš mano pastumdėlės tarnaitės, paliksi Kiaulinskio ponia, kol nusibosi. Paskui jis tave ar į gatvę išmes, arba su kitu ponu ant šunies išmainys.

KIAULINSKIS. Na, tai ligi pasimatymo (Lenkiasi Onutei ir išeina. Ulinskis ir Juozapas jį išlydi).

ONUTĖ (atsipeikėjus). Dievuliau, ką aš girdėjau. Bet gal tai tik sapnas. O, ne. Ponas mane pardavė kitam ponui. O, kaip nelaimingos mes kaimietės baudžiauninkės. Ir kada-gi ateis tam galas (sukniumba ir balsu pradeda verkti).

Uždanga.

VEIKSMAS V.

Tas pats pono Ulinskio kambarys, trys mėnesiai vėliau.

(Uždangai pakilus, Barbutė stovi prie atdaro lango žiūri į sodą).

SCENA I.

Barbutė viena.

BARBUTĖ (giliai atsidususi). Ak, koks gražus rytas, kaip skaisčiai saulutė šviečia, kaip linksmi paukšteliai čiuulba. Jie linksmūs ir laimingi (susigraudina). Dieve, tik aš viena nelaiminga. (Toli girdėti mergaičių dainos). Ak, tai kaimo mergaitės šiengrėbėlės dainuoja. Nors nelaisvės prislėgtos, jos vis-gi laimesnės už mane. Oi kad aš galėčiau ištrukti iš pono nelaisvės ir su joms kartu dainuoti... Bet bijau, kad tas nedorėlis tėveliams ką blogo nepadarytų, jų lizdelio nesunaikintų. Kiek jau išken-

tėjau. Visame kūne yra rykščių žymės. Bet Dievas davė man jėgų atsisipirti prieš nedorą poną. Bėgčiau iš čia kaip paukšteis, jei tik žinočiau, kad nieko tėveliams nepadarytų (įeina Juozapas).

SCENA II.

Barbutė ir Juozapas.

BARBUTĖ. Tamsta taip anksti, jau viską apdirbai? Bet kodėl šandie visai kitaip atrodo?

JUOZAPAS. Bijau tau sakyti. Bet vis tiek tu sužinysi!

BARBUTĖ (pašokusi). Ką ar gal vėl ponas mane plaks? Gal žada namelius nuo tėvelių atimti delto, kad aš visame ponui priešinuosi? Sakyk!

JUOZAPAS. Negaliu tikrai pasakyti. Bet man rodos, kad jau ponai negalės to daryti.

BARBUTĖ. Kaip tai?!

JUOZAPAS. Žmonės kalba, kad caras išleido įsakymą, kuriuomi panaikina baudžiavą.

BARBUTĖ. Ak, kad tai būtų teisinga ši žinia. Kuogreičiausia sprūščiau iš čia.

JUOZAPAS. Žmonės gal jau tikrai žino.

BARBUTĖ. Tai ir mano tėveliai žino, Juozapai?

JUOZAPAS. Aš taip manau. Bet turiu tau dar štai ką pasakyti. Vakar ponai laikė slaptą posėdį, kuriame kalbėjo ir nutarė nepasiduoti carui. Girdi, jie maištą pakels. Sukvies visus urėdus, vežėjus ir stengsis neduoti muzikų paliuosuoti. Baisūs laikai gali ateiti. Be to, šandie tik ką sugrįžusi iš Varšavos ponia riejas su ponaičiu, kam tave laiko. Ji nori, kad jis tave kogreičiausia išvartytų, arba pristatytų prie sunkaus darbo. O ponas, piktos dvasios gundomas, visai ką kitą mano.

BARBUTĖ (nusigandusi). Dievulėliau, netversiu!

JUOZAPAS. Gaila man tavęs, Barbutė.

BARBUTĖ (pašokusi). Bėgsiu pas tėvelius ir gana (tuo tarpu įeina Ulinskienė). Juozapas lenkiasi jai ir išeina.

SCENA III.

Barbutė ir Ulinskienė.

ULINSKIENĖ (į šalį). A, prakeikta muzikė, lyg tyčia anksti atsikėlė, (į Barbutę). Kiek sykių aš tau sėkiau, kad eitum laukan iš mano kambarių.

BARBUTĖ. Poniutė, senai aš troškau išeiti, bet ponas neleidžia.

ULINSKIENĖ. Sakau eik laukan! Neklausai (prišokus prie Barbutės muša veidan, stumdo). Laukan! Laukan!

BARBUTĖ (bučiuodama ponios rankas). Poniute, išeisiu, tuojaus išeisiu.

ULINSKIENĖ (smarkiai pastumia, Barbutė sukniumba. Ulinskienė greitai išeina).

BARBUTĖ (pasikelia ir verkdamas eina per duris laukan. Tarpdury susitinka Ulinskį).

SCENA IV.

Barbutė ir Ulinskis.

ULINSKIS. O tu kur dabar eini?

BARBUTĖ. Nemėgink manęs ilgiau laikyti, aš einu sau pas savo tėvelius!

ULINSKIS. Ar tai šitaip (piktai). Visą laiką tu mane apgaudinėjai. Aš tavo tėvams žemę ir namus grąžinau, o tu nenorėjai manęs nei artyn prisileisti, veidą savo nagaais apdraskei.

BARBUTĖ. Kitaip aš ir negalėjau pasielgti! (Tuo tarpu pasirodo lange Jonas).

ULINSKIS. Tai šitaip! Ar tai tam aš tave dvare laikiau? Už visa tai gausi dabar tinkamą atlyginimą.

BARBUTĖ. O kamgi ponas mane prievarta čia laikai?

ULINSKIS (įniršęs). Tylėk "psiakrev" (eina artyn, Barbutė išsigandusi traukiasi atbula). Aš atsilyginsiu. Eik šen!

BARBUTĖ. Ne, nepasiduosiu (puola prie išlaukinių durių).

ULINSKIS (pagriebia ją už plaukų, sulaiko). Sakau, eik šen! Aš tau užmokėsiu.

BARBUTĖ. Leisk, nes šauksiu pagelbos.

ULINSKIS (piktai juokiasi). Ha, ha, ha, pagelbos šauksis. (Prisitraukia už plaukų prie savęs ir bando apkabinti. Barbutė

griebia jam už veido. Pajutęs skausmą smarkiai ją atstumia). Von kale! nedrąskiusi! (Barbutė parkniumba, Ulinskis prišokęs spardo ją kojomis. Jonas, netekęs kantrybės, išoka per langą vidun).

SCENA V.

Tie patys ir Jonas.

JONAS (smarkiai). Sustok niekše!

ULINSKIS (nustebęs paleidžia Barbutę). Kas tu toks?

BARBUTĖ (pamačiusi su džiaugsmu). Joneli!...

JONAS (grieždamas dantis). A, tu prakeiktas šlėkta, neliausi kankinęs mergaitės!

ULINSKIS (pažinęs Joną). O tu čia ko?! Laukan iš mano dvaro!

JONAS. Neprašytas įėjau ir nevarytas išeisiu!

ULINSKIS (įnirtęs). Sakau, laukan! (puola prie Jono ir suduoda su kumštimi).

JONAS. Liaukis ponpalaiki. Atmink, plakimo ir mušimo laikai jau pasibaigė! Jau, nemainysite mūs ant šunų!

ULINSKIS. Laukan! (vėl puola prie Jono).

JONAS. Sakau liaukis, nes kitaip...

ULINSKI. Kas tu man, muzike?

JONAS. Tuojau pamatysi kas (griebia Ulinskį už apykaklės, papurto ir apsukęs kelis kartus apie save pastumia. Ulinskis parpuola).

BARBUTĖ (pribėgus prie Jono). Ak, Joneli!...

ULINSKIS. Ir išdrįsk tu man šitaip. Palauk (keliasi ir griebia nuo sienos kančių). Ar ilgai dar aš tave pakėsiu (kerta Jonui kančiu).

JONAS (nutvėręs kančių sulaiko). Liaukis ponpalaiki, nes dar blogiau bus.

ULINSKIS. Paskutinį syk sakau laukan (vėl kerta Jonui).

JONAS (išplėšęs iš Ulinskio rankų kančių). Užtenka jau tau kitus šiuo kančių kapoti. (pradedas mušti, Ulinskis spardosi, sukinėjasi). Paragauk dabar pats šitos dešros, kuria lig šiol kitus maitinai; paragauk! paragauk! O ką, skani!

(Bus daugiau).

Sporto sekcija.

CENTRO SP. SEKC. PIRMININKO RAPORTAS.

9-sis L. Vyčių Seimas suteikė man didelę garbę išrinkdamas Generaliu Sporto Sekcijos pirmininku. Sugrįžęs namo, tuojau pradėjau galvoti, daryti planus, kaip reikės pradėti veikti toje lig šiol dar nejudintoj Vyčiuose dirvoje.

Pirmiausia aš norėjau patirti, kaip stovi sporto reikalai mūsų kuopose, nes tai vienur, tai kitur girdėjau esant susitvėrusių sporto ratelių. Antra, tuojau norėjau pradėti agitaciją ir raginti kuopas tvirti sporto ratelius. Tam tikslui reikėjo gauti visų kuopų raštininkų adresai. Čia turiu Seimui nusiskusti ant Centro Raštininko, kad jis, nežinia dėl kokių priežasčių, ilgai nesuteikė man kuopų raštininkų adresų.

Kovo 2 d. buvo šaukiamas visuotinas Centro Valdybos posėdis. Pasirūžau vykti Chicagon ir dalyką ištirti. Posėdy Centro Raštininkas žadėjo man kuopų raštininkų adresus atsiųsti, bet ir vėl savo pažado neišpildė. Tik vėliau kuopų raštininkų adresai tilpo "Vytyje". Taigi nuo Seimo ligi balandžio mėnesio Generalė Sp. Sekcijos Valdyba pavestoj jai veikimo srity nieko negalėjo nuveikti.

Pavasary bet-gi mūsų pastangos pradėjo rodyti vaisių. Ypač po to, kai C. S. S. Rašt. visoms kuopoms išsiuntinėjo laiškus sporto reikalui. Visose kuopose pradėjo dygti sporto sekcijos ir rodytis viešumoje. Drąsiai galima sakyti, kad po didelių pastangų ir žadinimo šandie visos Vyčių kuopos jau domisi sportu. Taip ir reikia, taip ir tinka Vyčiams.

Kad sudominus svetimtaučius Vyčiais, kad mūsų vardas plačiau paplistų amerikiečių tarpe, Centro Rašt. rekomendacija, buvo surengtos basebolo rungtynės tarp L. Vyčių 48 kp. iš Springfield, Ill. ir vienos tarpe pagarsėjusių Chicagoj — Atkins & Freund — basebolo komandų. Rungtynės įvyko liepos 2 d. Chicagoj Atkins & Freund žaismavietėje. Kelionė, nuovargis ir susirgi-

mas vieno žaidiko užimančio svarbiausią vietą, daug prisidėjo prie Vyčių pralaimėjimo. Bet vardas Vyčių vis-gi plačiai nuskambėjo. Liepos 4 d. kitos basebolo rungtynės įvyko L. Vyčių Chicagos Apskričio gegužinėje, Beverly Hills tarp pačių Vyčių — 48 kp. iš Springfieldo ir 5 kp iš Chicagos. Šias rungtynes laimėjo springfieldiečiai.

Sportas Vyčiuose dar jaunas. Bet jis sparčiai auga ir šakojas. Reikia tikėtis, kad ateity Vyčių vardas skambės taip, kaip kad nūnai skamba Amerikiečių sporto Lygų.

J. Mileris,

Sporto Sekc. Centro Pirm.

SPORTO SEKCIJOS RAŠTININKO.

Atlėtų, arba sporto, klausimas, galima sakyti, Amerikos lietuvių tarpe dar nėra pilnai pribrendęs. Paprastas apsireiškimas, kad lietuvis gimęs ir augęs Lietuvoje pats nesupranta sporto ir net savo vaikams draudžia juomi užsiimti, laikydamas tai tuščiu dalyku. Tad ir nestebėtina, kad sporto klausimas nors jau 4—5 metai kaip judinamas, nedavė vaisių. Antra, Vyčiai sporto klausimu ligi 9-tojo Seimo nebuvo gyvai susidomėję.

9-sis Seimas išrinko Centro Sp. Sekcijos Valdybą ir jai pavadė nedirbtą Vyčiuose lauką. Eidama savo pareigas C. S. S. V-ba tuojaus pradėjo daryti planus ir dėti pastangų, kad kiekvienoje Vyčių kuopoje susidarytų sporto sekcijos vaikinių ir merginų. Pirmąją vagą Chicagoje tapo varyti įvairiais būdais. Pasekmės tokios, kad šiandien Chicagos Vyčiai gali pasigirti 5 vyrų ir 2 merginų sporto sekcijomis. Kitos Chicagos Vyčių kuopos taip-pat veikia toje srityje, nors kol-kas dar ir neparodė organizuoto kūno.

Vėliaus, pasitaręs su Centro Pirmininku J. Mileriu ir "Vyčio" redaktorium Ign. Sakalu, pradėjom rašyti "Vytin" agitatyvius straipsnelius. Pirmas straipsnis "Sporto Reikalai" tilpo "Vyčio" Nr. 6 (119) ir nuo to

laiko kiekviename num. tilpo žinių apie sportą ir Centralės Sporto Sekcijos V-bos pranešimai. Nemaža tame darbe pagelbėjo man "Vyčio" redaktorius Ignas Sakalas, kuris labai nori sportą išvystyti Vyčių Organizacijoje ir C. S. S. Pirmininkas J. Miles.

Be to, suredegavau tam tikrą laišką-atsišaukimą sporto reikale ir išsiuntinėjau visoms kuopoms. Kaikurios kuopos tuojaus atsakė, gi kurios neatsiliepė — už mėnesio gavo kitą laišką, raginantį pradėti veikti ir prašantį atsako, informacijų. Rezultate, visą Organizacija užsidedė sporto idėja. Daugelis kuopų jau spėjo viename ar kitame sporte pasižymėti. Kitos kuopos, kurios negalėjo bei neturėjo iš ko dar sporto sekijos įsteigti, netolimoj atety žada tai padaryti. Nepritarinčių sportui kuopų manau visai nėra.

Nesenai C. Sp. S. vardu padariau sutartį su Thos. E. Wilson kompanija dėl įvairių sportui įrankių. Einant tąja sutartimi, visokie sportui įrankiai, perkant Vyčių vardu, galima gauti pigiau nuo 20% ligi 50%.

Sporto Sekcijos Fondas. Dabar Sp. Sek. fonde randasi \$2.00: \$1.00 prisiuntė L. V. 48 kp., Springfield, Ill., o kitą \$1.00 L. V. 104 kp. iš Mahanoy City, Pa. Norėčiau, kad 10-sis Seimas surastų būdus kaip nors padidinti Sporto Sekcijos Fondą. Patyrimas rodo, kad toje dirvoje nebus galima didelės pažangos daryti, jei neturėsime iš ko padengti net krasos išlaidų.

Del Centralės Sporto Valdybos, patarčiau išrinkti penkis asmenis, būtent: Pirmininką — vyrą ar merginą; Vice-pirm. — vyrą, II Vice-pirm. — merginą, Raštininką — vyrą, II Raštininkę — merginą. Tūmet vaikinau organizuos vaikus, merginas — merginas. Ir sporto dirva Vyčiuose bus purenama.

Pranas L. Savickas,
C. Sp. Sekc. Raštininkas.

Chicago, Ill. Brighton Park. Žemiau paduodu L. Vyčių 36 kp. basebolo komandos žaidimų rekordą:

Viso žaista 18 žaidimų. Laimėta 9 ir pralaimėta 9. Nuošimtis 500.

L. Vyčių Ch. Apskričio Lygoj iš 10 žaidimų laimėta 5. Nuošimtis 500. L. Vyčių Chic. Aps. Lygoje mūsų komanda šiemet stovi antroje vietoje. Rekordas viso bolės mušimo yra 383.

Jei ne nesusipratimai kilę tarpe kitų kuopų basebolo komandų, L. Vyčių 36 kp. komanda būtų buvusi pirma Lygoje ir dovaną gavusi.

Menedžerium L. Vyčių 36 kp. basebolo komandos buvo J. Šiaulys, kapitonas K. Ivinskas.

Žiemos sezonui sudaryta basket ball komanda, kurią sudaryti daug padėjo gerb. kun. J. Šaulinskas, kuopos dvasios vadas. Manadžerium yra Teodor Volkas, 2611 W. 44th St., Chicago, Ill. Jeigu kuri kuopa norėtų žaisti besketbolą, prašoma atsišaukti į jį.

Stasys B. Pieza,

L. Vyčių 36 kp. Sp. Sekc. rašt.

Brooklyn, N. Y. Spalio 14 d. įvyko įdomios besketbolo rungtynės tarp L. Vyčių 41 kp. ir italų atlėtų klubo, kurias laimėjo Vyčiai padarydami 49 prieš italų 18.

Buvęs.

LIETUVOS FUTBOLININKAI RYGOJE.

Rugsėjo 23 ir 24 dd. Rygoje Latvių Sporto Draugijos aikštėj, Nikalojaus g. Nr. 67—69 geriausioji Lietuvos Fizinio Lavini-mossi Komanda pirmą sykį susitiko su latvių futbolininkais ir padarė su jais rungtynes. Pirmos rungtynės įvyko su kombinuota iš I ir II "Ymcos" komanda. Nors futbolas Lietuvoje turi visai trumpą praeitį ir lietuviai futbolininkai iš tos priežasties mažą praktiką toje dirvoje turi, tačiau jie parodė labai didelius gabumus, pamėgimą ir stebėtiną energiją bei vikrumą. Užtat nėra ko nusiminti, kad lietuviai pirmose rungtynėse pralaimėjo 4 vartus, neįmušę latviams nei vienu. Matant pas lietuvius tokias ypatybes, drąsiai galima spėti, kad su laiku jie galės susitikti ir su geriausiomis vietinėmis komandomis. Svarbiausia, pas lietuvius stoka technikos, bet jos jie dabar galės pasisemti iš latvių, o labiausia estų, kurie kaip tik kitą dieną darė rungtynes su latviais.

Ir ištikrųjų lietuviai praktikoje parodė, kad moka pasisavinti geras ypatybes iš savo "priešų" — latvių. Tai buvo sekančią dieną įvykusiose rungtyne su Latvių Sporto Draugijos komanda, kumet laimėjo iš jų 1 vartus. Ir palyginus šį žaidimą su šeštadieniu, tenka tik stebėtis, kokią pažangą L. F. L. komanda padarė per vieną dieną. Tiesa, buvo ir pašalinės aplinkybės, kurios rungtyne su "Ymca" trukdė jei ne laimėti, tai bent nepralošti: tai publikos pripratimas rinkauti, kad sutrukdžius kritingame momente mūsiškiams. Jiems-gi neperspėtiems, tai labai trukdė, golkiperiui, kuris buvo labai susinervavęs. Sekančios gi dienos rungtyne jie prie tokio "koncerto" jau buvo pripratę ir visai nekreipė į jį domės.

"Rygos Balsas".

Kiek Šaulių sportininkų Lietuvoje. Šiais metais Šaulių sportininkų skaičius gau-

siai padaugėjo. Paskutinės registracijos žiniomis užsiima sportu 61 būrys. Viso 1183 Šauliai (1131 vyras, 52 moteri) įvairių rūšių sporto ratelių ir komandų.

Štai trumpa statistika kiekvienos sporto rūšies:

Sporto rūšis.	Sportininkų skaičius.	Keliuose būriuose.	Instruktorių skaičius.
1. Gimnastika	574 (21 mot.)	32	27
2. Futbolas	562 (4 mot.)	30	21
3. Lengv. at-ka	291 (17 mot.)	15	10
4. Sp. dviračiais	95 (3 mot.)	12	4
5. Jojimas	79 —	10	12
6. Fehtavimas	74 —	3	2
7. Sp. žaidimai	73 (mot.)	3	2
8. Skautizmas	51 —	2	2
9. Žiemos sportas	43 (3 mot.)	4	1
10. Plaukiojimas	34 —	3	3
11. Sunkioji atlėtika	14 —	2	2

"Trinitas".

J. T. Smith.

ATEITININKAS.

(IŠ ANGLIŠKO VERTĖ A. K. TAURAGIS).

SKYRIUS XII.

Ant kelio.

Kas-gi atsitiko su tais dviem vaikais? Kumet netikėtai Aroldas atvyko tan kaimelin, kur Vincas iš gėdos slapstėsi pas gimines, iš karto Vincas pasitiko jį pikta išvaizda.

— Kas čia tave atnešė?

— Ta pati bėda, kaip ir tavo. Ir aš netekau darbo.

Iš karto Vincas manė juoktis, nes vargas draugiją mėgia. Vienok atsiminęs padarytą šeimai namie dvigubą pažeminimą, nusiminė.

— Kas atsitiko? Kaip netekai tokios vietos? Maniau, kad ji prie tavęs pririšta. Ką padarei?

— Ką tu padarei? — atrėžė Aroldas.

— Nieko. Kitas norėjo mano vietos ir jis prisilaižė.

— Tas pats ir su manim. Kitas norėjo mano vietos ir gavo.

Juodu pradėjo savo padėtį lyginti, nebūtus konkurentų sumanymus prisiminti ir kaltę ant jų mesti. Nei vienas, nei kitas neatsiminė, kaip tankiai juodu draugų ir viršininkų buvo įspėti apie vėlinimąsi darban ateiti ir kitas ydas. Ramino save tuo, kad vienatinė priežastis, dėl kurios neteko vietų, paėjo iš kitų vaikų suokalbio juodu išmesti.

Po tokio pasikalbėjimo abu pradėjo rišti klausimą, kas dabar daryti. Grįšti miestelin kitų vaikų pajuokai, — ne. Negarbė taip-gi gauti darbo žemesnėje vietoje arba vėl mokyklon grįšti. O apie pragyvenimą ir-gi reikėjo mąstyti. Nieko kito neliko daryti, kaip tik vykti tokian miestan, kur darbų yra užtektinai ir kur samdininkai, kumet gauna gerus vyrus, moka juos įvertinti.

— Aš siūlau New York'ą, — tarė Vin-

cas. — Tai didelis miestas, kur visiems yra daug darbo. Antra, miestas yra taip didelis, kad niekas nei nepatėmys, kuomi esi užsiėmęs. Ten galima bile kokių darbu užsiimti, bile kur gyventi. Gi blogiausioj padėty esant, pragyvenimas galima daryti laikraščius pardavinėjant ir sykiu tēmyti, ar neatsiras geresnių progų. Be to-gi New Yorkas turi daug įvairių puikių reginių ir linksmumų.

Kelias dienas klausimą svarstė iki didžiojo miesto traukimas jų dviejų nepergalėjo, bet Aroldas atsiminė priežastį, del kurios negalima buvo sumanymo įvykinti.

— Kiek turi pinigų?—paklausė Vinco.

— Vieną dolierį prie savės ir du dolieriu ateina iš namų.

— Aš turiu dešimts dolierių, tad viso bus trylika. Už penkius dolierius galima slaptai upe nuvažiuoti, +umet lieka mums aštuoni dolieriai, už kuriuos galima tik savaitę pragyventi. New York'e, žinau, kainos aukštos ir aštuoni dolieriai dviem vaikam neilgai tesės. O jei darbo greitai nesurasime, kas tumet?

— Bet darbo mudviem nereiks laukti, — tikrino Vincas. — Darbo ten tiek, kaip čia juodų uogų.

— Bet tik pamastyk, jei blogo laimykio sulauktuva? — atkartojė Aroldas.

— Žinoma, blogas laimykis, tai vis blogas, — pripažino Vincas.

— Gi aš buvau mąstęs, kokiais „šien-griebiais“ New York'e paliktuva pinigams išsibaigus. Trumpu laiku atsidurtuva policijos rankosna, kuri tiesiog F.miestelin sugražintų. Tas atsitiko Rikardui Jonasui, kaip pats žinai. Ar-gi puikus būtų reginys, jei buyęs raštininkas ir bankininkas kokio dektetyvo draugijoje iš traukinio išliptų.

— Aš apie policiją visai nebuvo mąstęs, — silpnai pasakė Vincas.

— Tavo motina ir mano sesuo išsiuntinės visur telegrafu žinias, mudviejų ieškančias, — tęsė Aroldas. — Turiva šalintis nuo miestų. Kam mudviem kuotoliausia pasišalinti nuo šios apylinkės. Laikydami priė gelžkelio, pasistengtumėm prekinium traukinium Buffalo pasiekti, o pinigams išsibaigus rasti kur darbo ant ūkės, arba prie

arklių ant perkaso. Ir visu laiku galėtuva nuo policijos slapstyti.

Tą sumanymą svarstė ilgai. Galų-gale nutarė keliauti į tolimiausius Vakarus ir ten galvijininkais didžiose ganyklose palikti. Po trumpo galvojimo sumanymas pradėjo lengvu išrodyti. Juodu žinojo vaikus, kurie prekiniais traukiniais buvo iškeliaję Koloradon ir atgal sugrįžo. Tuos pinigus, kuriuos reiktų už bilietą mokėti, galės maitui pasilikti. Juo daugiau kalbėjo, tuo aiškiau vaizdavos sau, kad motina ir sesuo sugauti juos visur naudosis policijos pagelba. Gi kad moteris del savo prasišalinimo paliko išgąsty ir nuliūdime, niekadoms jiems į galvą neatėjo. Juodu nepamastė nei apie pinigus, kuriuos giminės išleis jų ieškojimui. Juodu buvo geru vaiku, gerai išauklėtu, paklusnumo ir pagarbos savo tėvams išmokusiu; tankiai lankėsi prie Sakramentų, bet nebuvo išmokę mylėti ir suprasti geraširdžios motinos, mylimos sesers, kurios buvo geros, kol juodu glostė ir drabužiais ir pinigais aprūpino, bet paliko „negeros“ tada, kaip pradėjo jų pasielgimui priešintis.

Tikroji priežastis, del kurios abu vaiku nesugebėjo suprasti pasidariusio namie išgąščio ir nuliūdimo, buvo ta, kad juodu niekam kitam neturėjo tikros meilės, išskiriant save. Mąstydamu apie kelionę į Vakarus ir apie gyvenimą ganyklose, rodėsi juodu laimingi ir didelio turto susilaukę. Manė, kad del to ir motina ir sesuo taip-gi turėjo būt linksmios. Į gimines, pas kuriuos dar buvo, jokios domės nekreipė. Jų dviejų sumanymas buvo: apleisti gimines del mažos kelionės į Saratogą ir nesugrįšti, arba palikti raštelį pasiaiškinimui. Lengvai būtų galėję ir mandagiai atsiskirti, bet mandagumą, paklusnumą, gimines ir sau pagarbą šalin padėjo. Tad ir nutarė nuo namų pabėgti, tolimuose Vakaruose pralobti ir kurią dieną sugrįšti žmonėms pasirodyti, ką gudrūs vaikai gal atlikti, kumet jiems proga duodama. Naktį aukso kasyklas sapnavo ir kad F. miestely aukso kariatose važinėjo, o visi vaikai į juodu tik žiopsėjo, gi bankininkai klausinėjo, kas juodu tokiu yra.

Vieną naktį savo krepšelius iš namų išnešę už mylios ant kelio krūmuose paslėpė. Ant rytojaus po pusryčių su giminėmis

atsisveikino ir pēščiū netoliman miestelin išėjo. Pirmo nusiminimo juodu susilaukė, kumet nerado savo krepšių. Krūmuose nei jokios žymės nepalikta. Iškart manė, kad čia koks draugiškas šposas jiems liko iškirstas; vėliau rodės, kad juodu neatitiko vietos, kur buvo paslėpę savo daiktus. Bet visa abejonė išnyko, kumet rado siūlų prie krūmo pririštą raštelį. Išdykęs valkata ant popiergalio šiuos žodžius parašė: "Kumet einate valkietis, neimkite daugiau drabužių kiek ant savęs turite. Aš tik ką baigiu ilgą kelionę, tad paimu ju dviejų. Kuo toliau į Vakarus dasigausite, tuo-mažiau jumdviejų drabužių reikės".

— Girdėjo mudu vakar besikalbančiu, — it avinėlis prabilo Aroldas, — o jis gal čia šiuose krūmuose gulėjo. Mudu esava "šiengriebiu" ir džiaugiuos, kad į New York'ą nekeliuajava.

Vincas taip buvo įširdęs, kad nei žodžio negalėjo tarti. Jis tik pamastė kad juodu stovi nuopuolio kely ir kad kiekvienas žingsnis labiau nuopuolin traukė. Bet kadangi jau kelionė buvo pradėta, atgal jis negrįstų kad ir viskas pasaulyj pradėtų jam priešingon pusėn eiti.

— Pirmyn! sakė jis. — Šiuo greitumu! Ilgai "šiengriebiais" nebūsiva.

Valandą vėliau, juodu pasiekė miestą; prieš naktį jau turėjo sau ramią vietą prėkiniam traukiny, kuris į Buffalo važiavo; gi su rytmečiu buvo tūlo miestelio pakraščius pasiekę. Draugingas traukinio darbininkas jiems pranešė, kad vagonų peržiūrėtojas yra čia, kas privertė vietą apleisti ir tik keliomis valandomis vėliau kitam miesto krašte tą patį traukinį dasivyti.

(Toliaus bus).

Bibliografija ir Kritika.

TRETYSIS ŠV. PRANCIŠKAUS ĮSTATYMAS. 700 metų sukaktuvėms paminėti. Kun. A. Tamoliūnas. Psl. 20 Lietuvos Vyčių Spaustuvi, 4736 So. Wood St., Chicago, Ill. 1922.

Iš priežasties 700 metų sukaktuvių įkūrimo Šv. Pranciškaus iš Assisi Tretininkystės a. a. Benediktas XV paskelbė encikliką visiems pasaulio katalikams. Ir sujudo jie darbuotis prie padidrinimo skaitliaus Šv. Pranciškaus pasekėjų. Tos Šv. Tėvo enciklikoje išreikštos mintys įspūdingai atsiliepė ir kun. A. Tamoliūno širdyje. Jis užmanė, paruošė ir net savo lėšomis išleido knygutę *Tretysis Švento Pranciškaus Įstatymas*.

Kun. A. Tamoliūnas, išleisdamas tą knygutę lietuvių kalboje, atliko didžiai naudingą darbą, nes, jeigu kitų tautų katalikai yra raginami prie dvasiško-atsigimimo Kristuje, tai nemažiau privalo, kad tą atliktų ir lietuviai, kurie kaip tik čia Amerikoje darosi kas-kart silpnesni katalikiškame tikėjime iš priežasties kenksmingų katalikybei agitacijų.

Toje knygutėje gražiai ir turtingai aprašyti šie dalykai: 1) *Tretininkystės Reikš-*

mė, 2) Pradžia, Užtvirtinimas ir Išsiplėtojimas, 3) Trečiojo Įstatymo prievolės, 4) Nauda iš Trečiojo Įstatymo, 5) Įtekingumas ir Darbai.

Nemanau, jog atsirastų kas iš lietuvių katalikų, kuriam šioji knygutė nepatiktų ir, neabejoju, jog tie, kurie atydziai ją perskaitys ir, supratę neišpasakytai didelę naudą iš prisirašymo prie Tretininkystės, kad neprisirašytų, nes Tretysis Įstatymas, sako Leonas XIII, "visu savo pobūdžiu traukte traukia prie Kristaus meilės". — Visokius kitus pobūdžius ir naudas, kurias galima pasiekti, prisirašant prie Tretininkystės, gerbiamas skaitytojas ras minimoje knygutėje.

Patartina, kad didžiai gerbiamieji klebonai, šiap-jau arba kalėdodami, kuolabiau sia paskleistų tą knygutę tarp žmonių savo parapijose, nes žmonės, perskaitę minimą knygutę, noriai rašysis į Tretininkus, Tretininkystė-gi, be abejonės, išauklės jų parapijose dievotumą, tikrąją artimo meilę, blaivybę, duosnumą Tėvynės labui ir visiems prakilniausiems tikslams.

Kun. J. Židanavičius.

KOMP. A. ALEKSIO NAUJOS DAINOS.

Štai ir vėl išėjo iš spaudos *keturiolikos* devynios kompozitoriaus A. Aleksio dainos. Dvi daini solo; šešiolika dainų mišram korui; trisdešimt mokyklų vaikams skiriamų duetų ir vienas duetas su piano palydėjimu.

“*O pažvelgkie*” baritono arba mezosoprano solo. Balso apėmysis siekia nuo vidurinės C iki F ant penktosios linijos. Prasižada f liūdnojoj (minor) gamoj, o išsimoduliuoja ir užsibaigia savo kaimyniškoj (relative) F linksmojoj (major) gamoj.

Daug reiškianti mūsų jauno poeto Šilelio meiliški žodžiai ir įvairūs kompozitoriaus dynamikos ženklai su daugybe muzikališkų terminų, k. t. Largo tranquillo, erotico, con anima, amabile, con moto, agitato, ritenuto, andante, dolce, patetico, kart su gilaus turinio piano pritarimu — padaro šitą dainą dideliu ir daug reiškiančiu muzikos tvariniu, kuris patekęs į gero dainininko rankas turėtų padaryti malonų klausytojuose įspūdį. Ši nauja daina turėtų rasti pas kiekvieną solistą.

“*Bernužėl' nevesk pačios*” žodžiai J. Gudausko, melodija pritaikyta polkos ritmu ir gana atsakanti žodžių reikšmei. Balso apėmysis siekia nuo vidurinės C iki G viršuj penktosios linijos. Iš žodžių turinio ir jų muzikaliai apdirbimo galima iš anksto spręsti, jog ši daina užims su laiku žymią vietą mūsų muzikos literatūroje. Ją ypač tinka dainuoti baritonui, bet nepapildytą nuodėmės, jei ją sunaudotų sopranas, tenoras, mezosopranas, basas arba kontraltas. Žinoma, pakeliant arba paleidžiant melodiją, žiūrint ant to, kokio apėmio balsas dainuoja. Publikai ji visumet patiks.

“*Trysdešimts duetų*” knygutėje telpa įvairaus turinio dviem balsam dainelių. Šį rinkinį duetų galima skirti mokyklų vaikams, nors jame randasi ir tokių dainų, kurias galima dainuoti ir suaugusiems. Kai kurios jų tinkamos dainuoti pradendant moksle, kitos baigiant; vienos juokingos, kitos-gi tautiškos ir religiškos dvasios turinio. Taipgi telpa čia ir keletas pasveikinimų.

Perkratinėti po vieną dainą atskirai būtų perdidelis darbas rašytojui. Bendrai ga-

Zigmantas Damanskas,

buvęs narys L. Vyčių 86 kp., Du Bois, Pa., baigęs Du Bois Business College, tris metus ėjęs kp. raštininko pareigas, uolus veikėjas Vyčių Organizacijoj ir rėmėjas visų naudingų tautos darbų. Dabar gyvena Clevedande, Ohio.

lima išsireikšti, jog šita knygutė gan vykusiai sutaisyta ir mūsų dabartinio jaunimo auklėjimui labai naudinga.

Keletas tų duetų yra to-paties kompozitoriaus apdirbta keturiems mišriems balsams.

Žymesnieji šio rinkinio duetai gal bus šitie: “Mūsų lietuvaite”, “Verda boba kukulius”, “Jurgis verkė”, “Tupi šarka ant tvoros”, “Buvo Tadas gėrėjas”, “Tupi gaidys”, “Męs grįšim ten”, “Ačiu, ačiu”, “Žiba mano trys sesytės”, “Stokim broliai tuoj į darbą”, “Pirmadieny žlugtą plauti”, “Darbininko daina”, “Ginkim šalį Lietuvos”, “Vyčių gimnas” ir “Lietuvių gimnas”. Šis rinkinys turėtų rasti kiekvienoj lietuvių mokykloj.

“*Skrenda, lekia mūsų mintys*” keturių puslapių duetas su piano akompanimentu. Gražios, meiliškos Šilelio eilutės, dueto formoj muzikališkai gana nuosekliai apdirbtos.

Šis duetas tinkamas dainuoti sopranui su tenoru arba mezosopranui su baritonu. Be gražios melodijos perdēm, pabaigoj dueto kompozitorius įveda vieną ypatingą muzikos retenybę, būtent, synkopą arba perkėlimą kirčio arba akcento nuo paprasto mūšimo. Tas priduoja daug įvairumo melodijai ir akompaniamentui ir žymiai papuošia visą kompoziciją. Jeigu, žinoma, neperdaug. Tokia pat synkopus forma yra pavartota kompozitoriaus M. Petrausko pabaigoj akompaniamento dainos "Šią nedėlėlę".

"Keturioliką dainų" mišram korui knygutėje. Čia telpa įvairių mišriems balsams dainų. Svarbesnės jų gal bus šios: "Stokim broliai", "Žiba mano trys sesytės", "Buvo Tadas gērėjas", "Mačiau besileidžiant", "Darbininko daina", "Tupi šarka ant tvoros", "Verda boba kukulius", "Mūs lietuvaitė" ir "Bernuzėl", nevesk pačios". Šios visos dainos yra šio laiko styliuje parašytos, neperilgos ir neapersunkios. Kiekviena sulig savo turinio yra tinkamai suarmonizuota. Visos prieinamos dabartinių korų talentams.

"Giesmė į Šv. Kazimierą" religiško ir tautiško turinio Jono Kmito eilutės. Ši giesmė yra labai atsakanti apvaikščiojimui Šv. Kazimiero dienoje, ir ji turėtų rasti pas visus vargonininkus ir korvedžius, lygiai kaip ir pas visus koristus.

"Pirmyn į kovą" žodžiai mūsų gerbiamojo poetų tėvo Maironio labai tikę Lietuvos tautiškui imnui, puikiai kompozitoriaus

apredyti armonijos rūbu ar tik nebūs viena žymiausių šio leidimo mišram korui daina. Į šią dainą įeina daug prakilnios energijos, tautiškos ir religiškos dvasios kaip žodžiuose, taip ir muzikoje. Labai tikęs tvarinys tautiškų iškilnių apvaikščiojimo dienoje.

Tai tiek išėjo iš po kompozitoriaus A. Aleksio plunksnos dainų šiuo kartu. Visos jos yra atspaudintos paties kompozitoriaus lėšomis.

Iš virš perskaitytos keturios-dešimt devynių dainų recenzijos lai skaitytojas negauna nuomonės, jog jose nesiranda netobulumų. Priešingai, suglaudus visus šio leidimo tvarinius į krūvą ir palyginus juos su anksčiau pasielgiais to paties kompozitoriaus leidimais, sąžiningai pasielgiant, reikia pasakyti, jog nėra taip tyrūs muzika ir gilūs jausmais, kaip pirmieji leidiniai, ir vienur-kitur randasi silpnesnių spragų, kurias būtų galima patobulinti. Bet užtat šitame pluošte dainų yra daug ir įvairesnės medžiagos, o antra, juk ir pats Bethovenas neapsiėjo be silpnybių.

Labai patartina, kad šios dainos rastųsi pas visus muzikos mylėtojus. Rudeniui atėjus ir žiemai besiantinant geresnio dainininkams peno nesimato dabartinėje lietuvių muzikos dirvoj, kaip komp. A. Aleksio keturios-dešimt devynios dainos. Žingeidaujantieji kreipkitės: A. Aleksis, 815 N. 8th St., Springfield, Ill.

Muzikos Mylėtojas.

Liet. Vyčių kuopų veikimo peržvalga.

Lietuvos Vyčių 41 kp.

Liet. Vyčių 41 kp., Brooklyn, N. Y., susitvėrė rugpiučio 29 d., 1915 m. Iš sykio prisirašė 32 nariu. Susirinkimai laikyta kas savaitę. Lig šiol surengta apie 150 vakarų: 10 parapijos naudai, kurie davė pelno apie \$500.00. Lietuvos laisvės reikalams 69 vakarai, kurie davė pelno \$1003.00; kuopos naudai 25 vakarai, kurie davė pelno \$502.00 ir kitoms draugijoms surengta 21 vakaras. Be to, surengta 35 prakalbos ir 104 paskaitų.

Tautos Fondui kuopa ir nariai yra sukaukę \$2,005.56. Lietuvos laisvės reikalams \$2,000.00. Paskolos Bonų išpirkę už \$8,050.00. Aukų Liet. Raud. Kryžiui sudėję \$1,300.49. Kultūros reikalams — \$225.15. Labdaringsiems reikalams — \$150.00. Krikščionių Demokratų Partijai \$35.35.

Narių kuopa šiandien turi 21: 13 vaikinių, 8 mergaites; ateivių 6, Amerikoj augusių 15, moksleivių 2. Kuopos izde pinigų yra 21 dol. 44c. Kuopa turi knygyną, kuriame randasi 357 egz. įvairaus turinio knygų.

Knygynu naudojasi veltui taip nariai, kaip ir pašaliniai.

Be kitų priežaščių, kuopos augimui kenkia neturėjimas salės susirinkimams laikyti. Be to, didelė kova reikia vesti su liberalų ir bolševikų įsigalėjimu. Vienok, eidami pirmyn su iškeltu savo obalsiu — "viskas Lietuvai, Lietuva-gi Kristui" tikimės nugalėti visas kliūtis.

L. Vyčių 41 kuopa.

—x—

Lietuvos Vyčių 43 kp., Grand Rapids, Mich.

Lietuvos Vyčių 43 kuopa suorganizuota 14 d. lapkričio, 1915 metais p. K. Pakšto pastangomis, kurs tais laikais važinėjo po lietuvių kolonijas ir organizavo jaunimą. Išsykio sunku buvo kuopai gyvuoti, nes mažai tebuvo jaunimo, o dar mažiau tokių, kurie būtų atjautę jaunuomenės reikalus. Pirmutiniai kuopos nariai buvo kun. J. Gervickas, klebonavęs tuomet Grand Rapids'e, Agota Matulaičiūtė, Vincentas Stasevičius, Jokimas Pivariūnas ir Kaz. Gervilis. Jie tai buvo stipriausi šulai jaunose kuopos dienose. Jiems besidarbuojant, kuopa sparčiai augo.

Per septynius metus mūsų kuopa daug yra nuveikus visose katalikiško veikimo srityse. Bet daugiausia pasidarbavo Lietuvos labui. Ne tiktai pati kuopa bei nariai šelpė Lietuvą aukomis per Tautos Fondą, bet ir kitus ragino prie to kilnaus darbo. Įstei-

gus L. R. Kryžiaus rėmėjų sekcija, Vyčiai pirmieji dėjo aukas. Be to, kuopa surengė daug vakarų, prakalbų, nemaža padėjo ir kitoms draugijoms išpildydama jų vakarų programas. 1917 m. Grand Rapids'e buvo A. L. R. K. Sus-mo (dabar Giedrininkų) Seimas, kuris Vyčių pasidarbavimu buvo vienas iš įspūdingiausių.

Išvažiavus kun. Gervickui, susilaukėme naujo klebono, kun. A. Deksnio, kuris visiems yra žinomas, kaipo didelis jaunimo mylėtojas.

Vienas iš veikliausių mūsų tarpe veikėjų yra Vincas Jusas. Jis niekad neatsisako nuo jokio darbo. Jis taip-gi yra didelis scenos mylėtojas. Panašių V. Jusui, randasi ir daugiau, k. a. Pranas Kamsickas, kuopos režisierius, Jonas Dielininkaitis, Antanas Blaškys, Liudvikas Abromaitis. (Pastarasis neseniai išvažiavo į Lietuvą) ir Uršulė Brazaitė, taip-pat ir visa eilė Amerikoj augusių mergaičių. Visi jie darbuojas, kiek tik gali. Tikimės kad su mūsų gerb. klebono pagelba sutrauksim visą Grand Rapids'o lietuvių jaunimą po Vyčių vėliava darbui — Tautai ir Bažnyčiai.

Beje, šiemet mūsų kuopa dar atliko vieną gražų darbą: išpildė savo kvotą spaustuves skolai mažinti.

Jonas A. Dielininkaitis, pirm.

Veronika Kamsickienė, rašt.

Iš svikinimų L. Vyčių 10-jam Jubilėjiniam Seimui.

Cambridge, Mass., rugp. 20 d., 1922.

Gerbiami Seimo Atstovai-ės ir svečiai:—

Negalėdamas pribūti Seiman, siunčiu nors savo širdingus Jums linkėjimus ir Lietuviškų-Katalikiškų idėjų palaikymui \$10.00. Lai gyvuoja A. L. V. 10 Seimas, L. V. Organizacija, jos rėmėjai bei auklėtojai! Lai Amer. lietuvių jaunimas dar geriau ir ištikimiau tarnauja Tautai ir Bažnyčiai.

Su gilia pagarba,

Kun. Pranas Juškaitis.

Chicago, Ill., rugp. 21 d., 1922 m.

Vardan Lietuvos Vyčių obalsio — Dievas ir Tėvynė, tegyvuoja 10-tasis L. Vyčių Seimas. Tebūnie erojiški Vyčių darbai platinami, kad Vyčiai

augtų, platintūs ir bujotų. Lai 10-tasis Vyčių Seimas būna puošiamas prakilniomis mintimis; tegul geriausiai užmanymai būna priimti ir uoliausiai įvykinti. Te būnie 10-tasis V. Seimas žiedu laisvos ir nepriklausomos Lietuvos — mūsų Tėvynės. Tą visą širdingiausiai velija 16-ta kuopa Dešimtamjam Seimui.

Su gilia pagarba.

Kun. J. V. Skripkus,

Dvasios Vadas.

P. S. Del geresnių pasekmių Dešimtamjam Seimui L. V. 16-ta kuopa aukoja \$12.50

Amsterdam, N. Y., rugp. 30 d., 1922 m.

Gerb. L. Vyčių 10-tojo Jubilėjinio Seimo Atstovai-ės! Lietuvos Vyčių 100-ji kuopa, Amsterdam, N,

Y., siunčia širdingiausias sveikinimus ir stipriausias linkėjimus L. Vyčių 10-jam Jubilėjiniam Seimui, Atstovams-ėms, Vyčiams.

L. Vyčių 100-toji kuopa, per

M. P. Kazlauską.

P. S. Malonėkite priimti nuo L. Vyčių 100-sios kp. nors mažą dovanėlę \$5.00 Lietuvos Vyčių spaus-tuvei.

New York, N. Y., rugp. 16 d., 1922 m.

Vyčių Seimui, Detroit, Mich.

Gerbiamieji Vyčių Seimo Atstovai-ės!

Amerikos Lietuvių Vyčių Organizacija savo prakilniais obalsiais ir subūrimu patriotiškiausių mūsų tautos sūnų ir dukterų, yra labai artima ki-i galingai sąjungai Lietuvoje — būtent Šauliams. Vyriausias Lietuvos Šaulių obalsis būti visada pa-sirengusiems ginti Lietuvos nepriklausomybę ir rei-kaalui atėjus, ginti ją iki paskutinio kraujo lašo — yra beabejonės brangus ir Vyčiams.

Todel pasinaudojant šia gražia proga, teleista man bus, Gerbiamieji Delegatai, Jūsų asmeny pa-sveikint visus Amerikos Vyčius Lietuvos Šaulių Sąjungos vardu.

Te Jūsų jėgos auga ir stiprėja!

Te pasirūpinamas Tėvynę apginti ir išlaikyti lais-va, žydi Jūsų prakilniose širdyse pakol nebus at-siekta tas, prie ko kiekvienas mūsų siekia.

Gerbiamieji ir Brangūs Vyčiai!

Šiuo laiku, kada Jūs čionai, toli nuo Tėvynės miklinat savo dvasią ir kūną, kad tašti naudingais savo kraštui, tenai Lietuvoje, Šauliai išvien su mūsų kariuomene iki šiol neišleidžia ginklo iš rankų, kad saugoti savo sienas nuo žmogžudžių lenkų. Štai tik šiomis dienomis žuvo ten nuo lenkų kulkos prie demarkacijos linijos mūsų brolis mokytojas šaulys P. Mockevičius; ten, užimtame lenkų mūsų krašte sukilo prieš savo tironus oku-pantus gudų ir lietuvių šauliai — partizanai, daž-nai beginkliai, išvesti iš paskutinės kantrybės lenkų priespauda nelygioje kovoje žūsta nuo kulku arba tortūrose.

Vyčiai! Ten pildomi Jūsų ir mūsų idealai. Ten gaminamasi prie kovos ir dalyje jau eina mirtina kova už mūsų Tėvynės nepriklausomą ateitį!

Todel podraug ir mano šauksmas prie Jūsų: Padėkit visai mūsų tautai prisirengti prie atrėmi-mo prieš, kuris pagrobes Lietuvos dalį, Vilnių, tykoja, kad ir visą ją pagrobtų. Padėkit tiems, kurie ir dabar jau priversti yra kovoti ir galvas dėti kad išsivaduoti iš po barbarų jungo. Padė-kit jiems apsiginkluoti, padėkit jiems sustiprėti.

Šelpkite Šaulius! Šelpkite, kaip kas gali ir iš-mano. Atminkite, kad kiekvienas Jūsų, sugrįžęs Lietuvon, jeigu nepateks į kariuomenės eiles, bus taip pat Šaulys, kaip dabar yra kiekvienas susi-praęs patriotas lietuvis.

Padėkite savo tautai išlaikyti savo nepriklau-somybę.

Padėdami Lietuvos Šauliams, pildysite Vyčių Organizacijos prakilnius tikslus.

Valio Amerikos Lietuvių Vyčiai!

Valio Nepriklausoma Lietuva!

Valio Lietuvos Šauliai!

A. Žmudzinavičius,

Lietuvos Šaulių Atstovas Amerikoje.

Waterbury, Conn., rugp. 20 d., 1922 m.

Gerbiamieji dalyviai:—

L. Vyčių Septinta kuopa, Waterbury, Conn., širdingai sveikina Jubilėjinio Seimo dalyvius ir linki sėkmingai bei tikslingai pasidarbuot Organiza-cijos gerovei. Mes-gi iš savo pusės paremsime mo-raliai ir materialiai visus Jūsų naudingus ir sąmo-ningus nutarimus. Tat valio 10-tajam Seimui!

Igaliotas kuopos,

Kun. Jonas M. Bakšys.

Mahanoy City, Pa., rugp. 18 d., 1922.

Lietuvos Vyčių 10-tam Jubilėjiniam Seimui Detroit, Mich.

Vytės ir Vyčiai 104 kuopos iš Mahanoy City, Pa., sveikina atstovus ir atstoves 10 Jubilėjinio Sei-mo, linkėdami sekančiai:

Lai gyvuoja ir auga mūsų jaunimo Organiza-cija — Lietuvos Vyčiai!

Lai gyvuoja visose kuopose vienybė, santaika ir sporto skyriai!

Lai gyvuoja laisva ir nepriklausoma Lietuva!

Valio! Valio! Valio!

Be linkėjimų, 104 kuopa L. V. Seimui siunčia auką \$15.00 čekiu.

Tardami aukštus pagarbos žodžius,

Kun. P. Česna, Dvasios vadas.

K. Žeglys, Kuopos raštininkas.

Liet. Vyčių 10 Jubilėjiniam Seimui, Detroit Mich.

Sveikinu Gerb. Vytes-Vyčius, atstovus ir sve-čius!

Sveikinu 10-tąjį Jubilėjinį L. V. Semą! Trokš-tu, kad Jūsų prakilnios mintys paciektų aukščiau-sių pagirtinų nutarimų ir įvykdintų į Organizacijos vaidentuvę kilniausius proto ir dvasios siekius; kad pilnai galėtų atsiekti savo žymę: — Tau-ta ir Bažnyčia!

Troškau būti toje iškilmingoj mūsų šventėj, bet aplinkybės sulaukė; vienok mano širdis sykiu su jumis džiaugiasi 10-ties metų gyvavimu! Kartu trokštu su Jumis, kad per ateinančius 10 metų L. Vyčiai išbujotų į šimtą kartų didesnę Organizaciją ir kad jon susispiestų visas Amerikos lietuvių jau-nimas.

Toks mano troškimas.

Jums žinomas,

Juozapas V. Kovas.

P. S. Keli metai atgal, kaip pradėta buvo ruoštis prie nuosavos spaustuvės, paskolinau \$25.00 per L. V. 7-ją kuopą Waterbury, Conn. (Manau yra užrašyta Centro knygoje). Tad-gi sulaukus to garbingojo X Jubilėjinio L. V. Seimo, tuos \$25.00 aukoju Organizacijos reikalams ir atlygimo ne-reikalauju.

J. V. Kovas.

Norwood, Mass., rugp. 18 d., 1922 m.

Broliai Vyčiai ir Sesutės Vytės:—

Sveikinu Jus čia atsilankiusius į 10-tąjį Jubilėjinį Seimą. Lai gražūs Jūsų sumanymai vainikuoja brangią mūsų Organizaciją.

Nors aš esu toli, bet mano mintys su jumis. Tad prašau priimti nuo manęs nors šią mažą dovanėlę \$5.00 Vyčių spaustuvei.

Lai gyvuoja Vyčiai ir mūsų brangi tėvynė Lietuva!

Liet. Vyčių 27 kp. narė,

Apolionija K. Stašaičiūtė.

Nashua, N. H. rugp. 19 d., 1922 m.

Sveikinu L. Vyčių 10-tojo Seimo atstovus ir svečius. Vienykite Amerikos lietuvių jaunimą po Lietuvos vėliava. Linkiu geriausio pasisekimo visuose Jūsų užmanymuose.

Sudiev!

Uršulė Matūzaitė.

P. S. Priimkite nuo manęs nors mažą auką — 2 dol. ir jaunimo nekaltybės simbolį — rūtų šakelę.

U. M.

Spring Valley, Ill., rugp. 20 d., 1922 m.

Lietuvos Vyčių 28-ta kp. sveikina L. Vyčių 10-tąjį Seimą ir linki geriausių pasekmių.

Kadangi L. Vyčių 28-ta kuopa negalėjo pasiųsti savo atstovo, tad vieton to, maloniai prisiunčia 5 dol. aukų.

Su pagarba,

St. Evanauskas.

Springfield, Ill., rugp. 19 d., 1922 m.

Gerbiamieji atstovai-ės!

Meldžiu priimti kuoširdingiausį pasveikinimą nuo Lietuvos Vyčių 48-tos kp. Jaunamečių Skyriaus, Springfield, Ill.

Teiksitės mūsų vyresnieji broliai ir sesutės nepamiršti apie patobulinimą Jaunamečių Skyriaus.

Aš, vardan 75 narių, išreiškiu pageidavimą kad ir ateityje mums būtų siuntinėjamas organas "Vytis" už paprastą 5 centų mėnesinę mokestį. Taip-pat, kad mūsų organe "Vyty" nuolatai rastųsi tinkamas Jaunamečių Skyrius. Mes taip-pat labai pageidaujame, kad 11-sis Lietuvos Vyčių Seimas įvyktų Springfield, Ill.

Lai gyvuoja Vyčių Organizacija!

Su gilia pagarba,

Marytė Marčiulionitė,

12 metų amžiaus, Lietuvos Vyčių 48-tos kp. Jaunamečių Skyriaus pirmininkė.

New York, N. Y., rugp. 19 d., 1922 m.

Didžiojo New Yorko Liet. R. K. Federacijos Apskritis sveikina Atstovus ir Atstoves Lietuvos Vyčius 10-tojo Seimo ir linki Jums kuogeriausių pasekmių.

D. Kašėta,

Didž. New Yorko Liet. R. K. Fed. Ap. rašt.

Youngstown, Ohio, rugp. 20 d., 1922 m.

Brangūs Seimo dalyviai ir dalyvės:—

Jūs šiandien suvažiavote išdirbti planus tolimesniai šios laisvos šalies jaunimo veikimui, bet svarbiausia tai užkirsti kelią tolimesniai ištautėjimui ir bedievybei.

Tuodu tranu kremta mūsų tikrą pražydušį žiedą ir skandina, nutraukia nuo tiesaus kelio įvairių šlykštynių purvynan. Tad, Brangūs, ramiai ir šaltai prie darbo! Močūtė Tėvynė šaukia Jus. Laukia Jūsų darbo vaisių visa išeišijos jaunuomenė, bet daugiausia mūsų Gimtinė. Tad Dieve padėk Jums!

Pirmyn! prie Meilės Dievo, Tautos ir Brolybės! Šalin bedievybę!

Su pagarba,

Petras Česnulis,
Giedrininkų Centro Raštininkas.

New Haven, Conn., rugp. 19 d., 1922 m.

Didžiai gerbiamieji 10-to Seimo atstovai!

Vardu A. L. R. K. Moterų Sąjungos, sveikinu Lietuvos Vyčių 10-tąjį Seimą ir iš širdies linkiu pasekmingai svarstyti tos prakilnios Jaunimo Organizacijos reikalus. Linkiu idant Lietuvos Vyčių Organizacija užkirstų kelią mūsų jaunimo ištautėjimui.

Lai gyvuoja Lietuvos Vyčiai!

Su pagarba,

Marijona Jokubaitė,
A. L. R. K. M. S. Centro pirmininkė.

Amsterdam, N. Y., rugp. 20 d., 1922 m.

Gerbiamieji-osios Vyčiai ir Vytės!

Didžiai apgailestauju, kad sykiu su Jumis negaliu dalyvauti Dešimtmetiniame Jubilėjiniame Lietuvos Vyčių Seime. Vienok dvasia esu su Jumis. Ir linkiu įkūnyti ideališkiausius ir prakilniausius visų Jūsų įnešimus ir nutarimus, kad būtų nauda ir Bažnyčiai ir Tėvynei. Iš savo pusės, kaipo Literatinės Komisijos narys, rodosi, mažai kuomi prisidėjau. Vien terūpėjo man dori raštai. Jeigu Jums būčiau tolesniai naudingas tolygiais kūrinišiais, tai neatsisakau ateity rašyti "Vytin". Tuo tarpu sveikinu visus Seimo dalyvius. Valio, Vyčiai ir Vytės! Valio, Dešimtmetinis Jubilėjinis Lietuvos Vyčių Seimas! Tebūnie sumaningiausias ir pasekmingiausias!

Su gilia pagarba,

Kun. A. Tamoliūnas.

—X—

Jaunimas Lietuvoje.

STAKIAI (Raseinių Apsk.). Miestelis mažutis ir labiau panašus į kaimą, tačiau gamtos grožė yra gausiai apdovanotas. Bažnyčia medinė, gražiai iš lauko šimtamečių medžių puošiama. Pro bažnyčią vingiuojasi mažas upelis Mitava, turintis aukštus ir stačius krantus, kuriuos puošia lapoti medžiai ir sparnuočių pulkai.

Bažnyčios globėjas šv. Antanas iš Padvos. Kasmet birželio 13 d. čia būva dideli atšaidai ir tūkstančiai žmonių aplanko Stakius iš įvairių Lietuvos kampelių.

Klebonauja kun. J. Juozapaitis, kuris visų mylimas.

Stakiuose yra keletas visuomenės organizacijų, kuriose dirbuojasi ir mūsų gerbiamas klebonas, ypatingai daug padeda Pavasarininkams, eidamas

iždininko pareigas ir Vart. B-vei "Mindaugas".

Dabar Stakių organizacijos darbuojasi, kad įsigijus liaudies namą. Tam tikslui įsteigtas iš visų organizacijų "Veikimo Komitetas", kuris rengia vakarelius, organizuoja gėlių dienas ir renka aukas.

K. Staknys.

— x —

ZEM. KALVARIJA. Pirmasis Žemaičių Ateitininkų Suvažiavimas. Jau nuo seno buvo stengiamasi Žemaičių Ateitininkų kuopas sujungti tarpusavy, kad tokiu būdu Žemaičių moksleivija nuolatot kultū ir tvirtėtų. Tas troškimas išsipildė liepos 8 d., kada įvyko Žemaičių Kalvarijoje išvakarėse prieš Didžiausius atlaikus Valančiaus bute suvažiavimas. Jis padėjo kertinį akmenį Žemaičių Ateitininkų vienybei.

Suvažiavimas prasideda 3 val. po pietų. Jį atidaro P. Sūdžius savo trumpa prakalba primindamas Kristaus mokslo pletimąsi Žemaitijoje. Po to suskamba Ateitininkų imnas. Į prezidiumą išrinkta penki asmenys: M. Kubiliūtė, Z. Jonikaitis, P. Skersis, D. Jurkus ir Pr. Dembskis.

Pirmas punktas — atvykęs Ateitininkų Centro Tarybos pirmin. A. Leimonas sveikina susirinkusius ir ragina lavintis doroje, moksle, o paskui tą šviesą nešti į liaudį.

Sekantis punktas — A. Tyleneio paskaita apie žmoniškumą ne vieną dvasioj sujūdina. Jis pirmesniai išdėsto, kas tai yra žmoniškumas, kaip jis reiškiasi žmonijoje, kaip jis žmonijai naudingas, o baigia patarimu, kaip prie jo Ateitininkai turi žengti.

Trečias punktas — pranešimai iš vietų. Iš visko paaiškėjo, kad Skuode keturklasė gimnazijoje esama į 50 Ateitininkų ir dabar stipriai veikiama, Plungės realė gimnazijoje, gimnazijai beaugant augęs ir veikimas, gi daugiausia tad Telšiuose iki šiol veikiama, nes čia yra daugiausia Ateitininkų ir pilna gimnazija.

Ketvirtas punktas — Organizacijos klausimas. D. Jurkui paaiškinus, kad mūsų didesniai veikimui pakelti reikia vienybės; kyla didi ginčiai. Vieni stovi už tvėrimą Žemaičiuose Rajoninio Centro, kiti tą nori atidėti. Po ilgų ginčų priimama P. Sūdžiaus pasiūlyta rezoliucija, kurios penki punktai riša vienybėn Žemaičių Ateitininkus, nes šie kasmet darys suvažiavimų, lankys metuose nors kartą vieni kitų kuopas, ragins jaunuomenę eiti į mokslą.

Penktas punktas — Moksleivijos šelpimo klausimas. P. Sūdžius išdėsto, kad Žemaičiuose reikalinga yra šelpimo įstaiga, nes yra daug moksleivių neturte, kurie neina į gatves išmaídos prašyti, bet siekia mokslo ir nevienas sveikatos nustoja, arba turi mesti nepasiekęs užsibrėžto tikslo. Visi sutinka susišelpimui dirbti. Daug tariamasi apie esamą Telšiuose Ateitininkų Susišelpimo Fondą "Ateitis", kuris nors dar silpnutis, bet nutarta remti, kelti. Tuomi būsią nors keletas moksleivių išgelbėta.

Dar buvo sumanymų, klausimų, o paskui keletas karštų prakalbų ir suvažiavimas baigiamas.

Sekantį rytą visi moksleiviai — konferencijos dalyviai 3 val. ryto klauso mišių, priima komunią ir neužilgo su maža procesija eina į Kalvarijos kalnus. Jie patys sudaro korą ir gieda giesmes.

Ona Vaicekoniūtė,

narė L. Vyčių 69 kp., Pittsfield, Mass., įžymios kolonijos veikeja, daug pasidarbavus tėvynei Lietuvai.

Kun. Dagilis su šventu kryžiumi juos veda. Jie tarsi rodyte parodė visiems "kad mes tikim stipriai į tą, kuris kentėjo".

Petras.

LIETUVOS VYČIAMS AMERIKOJE.

Mes, žemaičiai Ateitininkai, susirinkę Žemaičių Kalvarijoje liepos 8 d. į Pirmą Žemaičių Ateitininkų konferenciją sveikiname savo brolius-sesutes Amerikos Vyčius ir kviečiame prie mūsų bendrojo darbo — išlaikyti Šventąją Žemaitiją.

Prezidiumas.

— x —

MOSĖDIS, (Kretingos Apsk.). Maža rašoma iš šio Lietuvos kampelio apie jaunimo veikimą.

Jaunimo šloj parapijoj bene bus daugiau negu kitose apylinkėse. Gaila tik, kad daugelis tebėra apsnūdę.

Prieš karą, dėka kun. K. Gabrielaičiui, Mosėdy gyvavo Pavasario draugija skaitlingiausia apylinkėj. Narių skaičius siekė iki 400. Turėjo gražiausį korą. Užėjus karo audrai ir patekus Lietuvai vokiečių okupacijon, viskas kitaip virto: draugija priversta savo veikimą sustabdyti; vadai ir žymesnieji jos veikėjai išsiskirstė: vieni persikėlė kitur gyventi, kiti išėjo pasirinktais gyvenimo ke-

lais, tretį mirė, o likusieji užsnūdo.

Išaušus skaisčiajam Lietuvos pavasariui, rūpesčių darbštus gimnazisto — ateitininko A. Kaubrės, vėl tapo atgaivinta mūsų draugija, kuri ir dabartiniu laiku tebegyvuoja.

Žinoma, dabartinis jos veikimas, lyginant su praeities veikimu, žymiai mažesnis; bet ką padarysi, užtat ateiti, Dievui padedant, tikimės kur kas energingiau veikti.

Šiomet, liepos 2 d. iškilmingai šventėme Pavasarininkų šventę. Iš vakaro matėsi darbštesniųjų narių — Pavasarininkų nepaprastas ruošimasis: vieni gėlėmis, kiti vainikais nešini bėgo bažnyčios puošti.

Ant rytojaus bažnyčia išpuošta vainikų-vainikais. Did. altorius apkrautas įvairiomis gėlėmis. Dievo stalas žaliomis rūtomis ir gražiausiais vainikėliais padabintas. Prie jo, per iškilmingas mišias, visi nariai priėmė savo širdysna Tą Nekalčiausiąjį Avinėlį.

Po mišių kun. P. Venckevičius pasakė pritaikintą pamokslą.

Liepos 16 d. įvyko Mosėdžio Pavasarininkų gegužinė, kuri buvo graži ir įvairi.

Sielos Aidas.

—x—

SKUODAS. Praeitą vasarą Skuodo Liet. Progimnazijos III ir IV klasės mokiniai su mokytojais padarė ekskursiją į Vokietiją. Aplankė Klaipėdą, Tilžę, Karaliaučių ir Krančą. Susipažino su įvairiais to krašto žmonių papročiais ir tt.

Be to, Karaliaučių aplankė daugybę įvairių mokslo įstaigų, kaip tai: Universitetą, Botanikos sodą, Zoologijos, Prūsų ir Archailogijos muzėjus, Senobinius Prūsų karaliaus rūmus, Paveikslų galeriją, Žvėrių sodą ir kitus.

Ekskursija daug suteikė įdomumo ir išpūdžių.

Sielos Aidas.

Kas Jaunimo Veikiama

DETROIT, MICH. Viena iš liūdnesnių dienų Liet. Vyčių 79 kuopai buvo rugsėjo 9 d., kurioje turėjo atsisveikinti su grįžtančiu Lietuvon veikliausiu savo nariu Karoliu Tvarkūnu. Nei kiek neperdėsiu pasakęs, kad K. Tvarkūnas per visą Detroito gyvenimą energingiausia dirbo Vyčių Organizacijos labai, buvo vienas iš pavyzdgingiausių narių ir, du metu eidamas kuopos raštininko pareigas, dideliu darbštumu pasižymėjo. Visi Vyčiai-ės turėtų sekti K. Tvarkūno parodytą darbštumo pavyzdį.

Būdama dideliai dėkinga Tvarkūnui už uolų pasidarbavimą rugs. 9 d. kuopa įrengė atsisveikinimo ir pagerbimo vakarėlį, kuriame ilgai atminčiai įteikė dovaną — auksinę plunksną ir paišelį.

Susirinkę vakarėlin nariai sudėjo Kar. Tvarkūnui geriausių linkėjimų. Vakara vedė K. Abišala. Jautrias kalbas pasakė: gerb. kun. J. Čižauskas, M. Šimonis, S. Paurazas, Petkus, Meldaziūtė, Stepulionis ir prof. Raila. Tarpe kalbų pianu skambino Jaugutė ir kun. J. Čižauskas, o sesutės Matulaitės gražiai padainavo duetą. Iš kalbėtojų ypatingai Tvarkūną sugriaudino kun. J. Čižauskas ir D. Gústaitė. Pastaroji savo kalba ne vienam net ašarą išspaudė, ypač K. T.

Baigiant programą E. Matulaitė įteikė dovanas ir po to atsisveikinimo žodį tarė p. K. Tvarkūnas. Jo kalba buvo gili, nuoširdi ir raginanti Vyčių-es neuilstančiai darbuotis savo obalsiui. Po to, atgiedota tautos imnas. Valandą, kitą pažaidus, visi skirstėmės namo linkėdami K. Tvarkūnui laimingos kelionės Lietuvon.

Kulniškietis.

CLEVELAND, OHIO. Clevelando lietuvių padangė yra labai sudrumsta. Debesys plaukioja ir tik laukiama lytaus. Geresnės vilties saulutė vien retkarčiais tepasirodo ir tai neiški, sudrumsta, kurią tamsūs debesys vėl užkloja.

Vienas tų tamsiųjų debesų yra tas, jog Clevelando lietuviai, Šv. Jurgio parapijonai, nežinia iš kokios priežasties, negalėjome turėti savo metinio ir pusmetinio parapijos susirinkimo 1922 metais, kur būtų išgirstos atskaitos ir apkalbama daug svarbių ir gyvų parapijos reikalų.

Antras debesis, tai bandymas uždrausti lietuvių katalikų draugijoms rengti sekmadieniais vakarus su šokiais. Reikia eiti nuo Ainošiaus prie Kaipošiaus kol gauni leidimą ir tai tik su dideliu vargu.

Ar-gi neįstabu, kad ta pati saulė ne visiems vienai šviečia. Kitų tautų katalikai turi savo parapijinius susirinkimus, rengia sekmadieniais šokius be jokių kliūčių, o lietuviai katalikai, lyg kad būtų kitos bažnyčios galvos valdomi žmonės, turi laikytis kitokių įstatymų, pildyti kitokias disciplinas. Iš kur tas viskas paeina, gal kada ir paaiškės, bet kol-kas katalikai tokiu varžymu yra labai susirūpinę ir nepatenkinti.

Šv. Jurgio parapijos fėrai, arba bazaras, pasidarbavus kun. Vilkutaičiui, parapijos komitetams ir katalikiškoms draugijoms — gerai pavyko. Ypač kai-kurios draugijos labai nuoširdžiai pasidarbavo. Sudėjus krūvon, pasidarė didelė suma pinigų.

Kun. Vilkutaitis ir komitetai bando išrasti būdą, kuriuo būtų galima sutraukti visas tris katalikų

dailės draugijas: Teat. korą, Vyčius ir Šv. Jurgio Baž. korą bendran ryšin. Tam tikslui yra siūlomi bažnytiniai kambariai repeticijoms laikyti su sąlyga, jog minėtos draugijos surengtų nors retkarčiais parapijos naudai vakarus. Puikus užmanymas, tik reikėtų atsakančiai sutvarkyti, kad viskas būtų tvarkingai ir bešališkai vedama.

Spalio 15 d. Teatrališkas-koras rengia vakarą. Adventuose Vyčiai rengiasi pastatyti scenoj "Šventoji Naktis", arba užgimimas Kristaus, trijų aktų teatrą su muzika ir dainomis. Lapkričio 12 d. vietinė solistė S. Greičienė turės koncertą. Tautos Fondas turės vakarą Naujų Metų dieną. Vyčiai suloš teatrą ir manoma pakviesti kun. Kemšį su prakalba.

Tai tokios naujienos Clevelando patangėje šiuo tarpu. Gal kitą kart bus kas naudingesnio, o dabar turime pasitenkinti ir tuomi.

Clevelandietis.

— x —

LEWISTON, ME. Rugsėjo 27 d. buvo iškilmingos vestuvės Onos Kulakaitės ir Anufro Bikulčio. Vestuvėse dalyvavo jaunimas-Vyčiai, kurie jaunavedei, kaip narei ir uoliai veikėjai suteikė puikią dovaną. Besilinksminant iškilo mintis — sušelpiti Lietuvos našlaičius. Visi tam pritarė ir aukojo: po \$5.00: Ona Kulakaitė, Bikulčienė ir A. Bikulčius; po \$1.00: Amilija Rybaitė, Pranas Žiemys, Teresė ir Petras Mardosai; po 50c.: V. Vaičiulaitė, Z. Rymaitė, L. Mileska, A. Varneckis, J. Mikštas, J. Sakalauskas, B. Sakalauskas, J. Žarskas, K. Aukūtienė, A. Rybokienė, A. Jakutis, P. Jasiūnas, M. Dailydaitė 25c. Viso \$14.25.

Aukas siunčiu Vyčių Centru ir prašau pasiųsti Lietuvon našlaičiams.

Red. Pastaba. Gautasias aukas Centras pasiuntė Kūdikėlio Jėzaus prieglaudai Kaunan.

— x —

LEWISTON, ME. Rugsėjo 30 d. Lietuvos Vyčių 2 kuopa buvo surengusi vakarą Šv. B. dr-jos Svetainėj, kurio programą išpildė daugiausia priaugusių Vyčių mergaičių koras sekamai: "Čiu-liu" duetą padainavo Zofija Rymaitė ir Emilija Rybokaitė, solo "Vytauto imnas" gražiai padainavo Emilija Rybokaitė, "Ilgu, ilgu" kvartetą, padainavo Emilija Rybokaitė, Ona Diringaitė, Ona Somajauskaitė ir Jedvyga Rybokaitė. Reikia pažymėti, kad O. Diringaitė, J. Rybokaitė, O. Samajauskaitė metai atgal veikusios priaugusiųjų skyriuje, dabar perėjusios į suaugusiųjų skyrių ir-gi nenuilstančiai veikia. Po to, jaunamečių Vyčių mergaičių koras padainavo "Matusaitė miela", "Mažas piemenėlis". Visos dainos publikai labai patiko. Kairias reikėjo net atkartoti. Ant galo atlikta gražus drilius. Programa baigta Lietuvos imnū. Visom dainelėm ir driliam pianu skambino Emilija Rybokaitė. Vakarą vedė V. Vaičiulaitė.

Vakaro įrengimu nemažai pasidarbavo V. Vaičiulaitė, M. Dailydaitė, E. Rybokaitė, J. Rymaitė. Paskui žaista ir šokta.

Vakaras davė kp. nemaža pelno.

Žalia Rūtelė.

Stasys Paurazas ir Ona Velioniškiūtė,

nariai L. Vyčių 79 kp., Detroit, Mich., neseniai surišti amžinuoju mterystės ryšiu Šv. Jurgio bažnyčioje. Jaunavedžiu yra labai pamylusiu Vyčių Organizaciją ir daug jai pasidarbavusiu. Tikimės, kad ir afeity juodu nemažiau darbuosis.

WESTVILLE, ILL. Iš L. V. 85-tos kuopos veikimo. Rugsėjo 12 d. kuopos susirinkime atsilankė buvusi narė A. Jurgutė iš Chicagos, trumpai pakalbėjo ir iš naujo kuopon įsirašė. "Mano širdis,— ji sakė,— tik Westvillės Vyčiuose".

Rugs. 18 d. mūs kuopą apledo viena iš pirmutinių narių, O. Karpiūtė, šiemet baigusi Šv. Kaz. Seserų Akademiją, Chicagoje. Ji išvažiavo siekti dar aukštesnio mokslo. Reikia pažymėti, kad O. Karpiūtė Westvillėj Vyčių tarpe buvo veikliausia narė, taip-gi didelė scenos meno mėgėja. Gaila kuopai netekus gabios narės. Iš antros-gi pusės linksma, nes siekdama aukštesnio mokslo ji padaugins inteligentų skaičių, labai reikalingą mūs lietuviškoje katalikiškoje dirvoje. L. V. 85 kuopa linki jai visa to, ko tik jos širdis trokšta.

Spalio 1 d. turėjome iškilmingą naujos svetainės atidarymą. Programa pradėta dainomis. Kalbėjo atvykęs iš Chicagos L. Vyčių Centro Raštin. T. Šeimis. Jo patriotinė kalba publikai labai patiko. Po programos jaunimas linksminosi ligi vėlumi. Gaila tik, kad aplinkybės neleido gerb. svečiui su mumis ilgiau pabūti. Vienok žadėjo jis mus tankiau atlankyti. Lauksime.

Spalio 2 d. įvyko kuopos susirinkimas, kuriame Centro Sporto Sekc. Rašt. J. Karpiūtė kalbėjo apie sportą. Neužilgo kuopa žada įsteigti sporto ratelį. Šiame sus-me kuopon įsirašė J. Pranklinas, West-villėje ir apylinkėje pasižymėjęs atlėtas. Jam pasidarbavus, tikimės, kad ir mūsų kuopa pasirodys sporto dirvoje.

Nutarta surengti vakarą, kuriame bus rodoma judamieji paveikslai, taip-gi šokių vakarą. Šin susirinkiman atsilankė iš Chicagos svečias — narys L. Vyčių 36 kp. R. Andreliūnas, kuris mūsų svetainei dovanojo didelį sieninį laikrodį. Širdingai jam ačiū.

Dabar mūsų kuopa steigia orkestrą, apie kurią vėliau teks pakalbėti.

Atsisakius senam kp. išdininkui, išrinkta A. Vičius.

Spalio 2 d. mūsų kuopą apleido S. Karpis, autorius sceniško vokalėlio "Buick", taip-gi dainininkas. Išvažiavo Chicagon lavinti savo talentą. Dieve padėk! Kadangi jis ėjo kuopos tvarkdario pareigas, tad jo vieton išrinkta T. Karužis.

Korespondentė.

— x —

SPRINGFIELD, ILL. Mūsų janimas — Vyčiai — daug domės kreipia į būsimą 11-tąjį L. V. Seimą Springfielde.

Spalio 1 d. tam tikslui kuopa buvo įrengus smagų vakarą, kuriame atvaidino scenos veikalėlį "Mokykla". Vaidinime dalyvavo: J. Sugentaitė, J. Gedminaitė, M. Kasparaitė, J. Šupeniūtė, Z. Stripkiūtė, B. Mileriūtė, O. Adomaitė ir G. Mileriūtė. Vakarą įrengimu daugiausia pasidarbavo, taip-pat ir bilietų daugiausia pardavė: Sugentaitė, Supenaitė, Kasparaitė ir Mikušaitė. Pelno liko.

Lai gyvuoja mūsų darbščios Vytės!

Spalio 10 d. Vyčių kp. bei koras muzikui A. Aleksiu pagerbti jo gimimo dienoje įrengė gražią "surprise party", kurioje pagerbtajam įteikta graži dovana. Svetainė buvo papuošta muzikos simbolu lyromis. Programą išpildė nauji kuopos nariai. Savo linkėjimus išreiškė: Stirbaitė, Jakubauskaitė, Šupeniūtė, Keršiūtė, Mankiūtė ir Aleksienė; J. Čėsna, J. Adomaitis, P. Stirbis, J. Tamošiūnas, P. Žemgulis, A. Repšys, J. Gruštas ir Kuperis. Solo bei duetus padainavo: S. Brazaitė, Adomaitis, Mileriūtė ir Sugentaitė. Smuika grojo: A. Vyšniauskas. Vakarą sumaningai vedė J. Mileris.

Spalio 11 d. įvyko laidotuvės a. a. Onos Kučkailienės. Velionė buvo pamaldi ir pavyzdinga moteris, todėl ir laidotuvės buvo iškilmingos. Kadangi jos du sūnu ir dūkrėlė priklauso prie vietinės Vyčių kuopos, tai jaunimas užprašė gedulingas Mišias šv.

Pikčiurna.

— x —

SO. BOSTON, MASS. Spalio 11 d. Šv. Petro parap. svet. L. Vyčių 17 kuopa buvo įrengus smagų savybės vakarėlį, kuriame dalyvavo gražus būrelis narių. Tenka vienok pagailėti, kad į tokius savybės vakarėlius vis-gi ne visi nariai susirenka. Vakarėly dalyvavo ir svečių: p. V. Stulpinas, chicagietis, nesena sugrįžęs iš Lietuvos, p. P. Gudas "Darbininko" Redakt., p. F. Virakas ir vietos vargōni-

ninkas gerb. M. P. Karbauskis, kurį katalikiškas Bostono jaunimas tėvu vadina, nes jis visumėt dalyvauja su jaunimu ir daug suteikia gerų patarimų. Vakarą nusitęsė ligi 11 val. nakties. Skirstydamiės namo visi buvo patenkinti ir ne vienas pageidavo, kad Vyčiai tankiau tokius vakarėlius rengtų, kurie priduoja jaunimui daug ūpo ir energijos veikti. Be to, kiekvienas kuopos narys turėtų kalbinti jaunimą, ypač-pat Amerikoj augusį dėtis prie Vyčių kuopos, taip-pat kreipti domės ir į jaunimą atvykstantį iš Lietuvos, nes, kaip girdėjau, So. Bostone tik vienų merginų atvykusių iš Lietuvos yra apie pora desėtkų. Taigi mūsų užduotis yra supažindinti jas su Organizacijos siekais ir pritraukti prie kuopos. Mūsų priešai nesnaudžia. Girdėjau, kad jie slankioja po namus ir kalbina jaunimą dėtis prie bedieviškų draugijų. Tad-gi sukruškim, broliai, sesutės, prie darbo ir pasistengkime kuodaugiausia pritraukti naujų narių prie mūsų brangios Organizacijos.

Dabar mūsų kuopa mokinasį veikatą "Amerika pirtyje", kurį lapkričio 26 d. statys scenoje. Veikalas gražus. Jeigu kuri iš artimųjų Bostono kolonijų norėtų tą veikalą pamatyti, manau kuopa neatsisakytų atvaidinti, tik iš anksto reiktų pakviesti.

Korespondentas.

— x —

MONTREAL, CANADA. Spalio 11 L. Vyčių 33 kp. laikė mėnesinį susirinkimą, į kurį nedaug narių atsilankė. Sunku pasakyti kame to priežastis. Kurie lanko kp. sus-mus, tie visi atsidavę jaunimo labui.

Jaunimo Montreal'e yra daug, tik deja, kad jis nėra organizuotas. Prie vietinės Vyčių kuopos ir-gi nedaug priklauso. Suvienytose Valstijose jaunimas yra kur kas geriau susiorganizavęs.

Garbus Jaunime! Įsigilinkim į tos Organizacijos svarbą ir rašykimės prie L. Vyčių 33 kuopos. Čia galėsime daug ko pasimokinti. Čia galėsime sekmingiau darbuotis tautos ir bažnyčios labui.

Priklausydamas prie L. Vyčių jaunimas turi nemaža naudos. Čia jis lavinas ir rengiasi būti sąmoningais veikėjais tautiniai-katalikiškoje dirvoje. Čia jis turi progos gražiai pažaisti, pasilinksinti, ko jaunimui būtinai reikia. Neturėdamas to viso jaunimas patenka svetimtaučių srovėn ir žlunga.

Rugsėjo pabaigoj į Suv. Valst. — Baltimore, Md. — išvažiavo Vytė L. Bukauskaitė, daug pasidarbavusi L. Vyčių Organizacijai.

Spalio 11 d. laikytam susirinkime atsisakė nuo raštininkės pareigų Vytė O. Buziūtė, kuri ir-gi išvažiuoja į Suv. Valstijas — Detroit'ą. L. Vyčių 33 kuopa linki juodviem laimės ir pasisekimo anapus Kanados ribų. Jos vieton rašt. išrinkta mokytoja Bandziūtė.

Be to, kuopa nutarė Vytei Buziūtei surengti išleistuvių vakarienę, nes ji daug, daug pasidarbavo kuopoje.

Finansų raštininku išrinko mok. J. Pocių.

Gerb. kun. P. Vanagas, lietuvių klebonas visa širdimi remia L. Vyčių 33 kuopą.

Augštuolėlis.

Juokai.

TEISĖJO PASTABA ADVOKATUI.

Skundžiamosios pusės advokatas į apskustąjį:

— Tu esi didžiausias apgavikas, plėšikas ir tt.

— Gerbiamasai, nepamiršk, kad aš čia esu, — pastebėjo jam teisėjas.

JAM PASAKĖ.

— Ar aš tau nesakiau, kad neitum maudytis.

— Bet kiti vaikai mane įstūmė į vandenį.

— Įstūmė! O delko tavo drabužiai sausai.

— Kai pasakė, kad stums mane į vandenį, tai aš ir nusivilkau.

VISI UNIJISTAI.

Svetys priėjęs prie valgyklos: — Ką tai reiškia? Virtuvė uždaryta ir nieko negalima gauti?

Naktinis sargas: — Virėjas išėjo namo ir valgykloj nieko nėra.

Svetys: — Ar negali gaut nors porą kiaušinių?

Sargas: — Vištos taip-pat miega.

KARININKAS.

— Ką veikia tamstos sūnus, — klausia vokietis kurpius savo kaimyno Leibos?

— Į kariumenį įsirašė.

— Ką, dabar? Juk dabar karo nėra!

— Ni, dėl to ir įsirašė, ba nėra baimės būti kariuomeni.

TOKIS JAU MAT PAPROTYS.

Fotografas rengiasi fotografuoti numirėlį.

— Taip... gerai... dabar meldžiu nekruvėti ir rodyti linksmą veidą.

“R. B.”

NEREIKALINGAS PASISIŪLYMAS.

Šeimininkė — Katriutė, šiandien rytą mačiau tu bučiavaisi su kepėjum. Tokie dalykai mano namuose daugiau negali atsikartoti. Rytoj aš pati nuo jo priimsiu pyragaičius.

Katriutė: — Poniutė, bereikalingas pasiūlymas. Kepėjas Jurgutis prizadėjo tik mane vieną bučiuoti.

TURTINGAS BROLIS.

Ar tavo brolis yra turtingas — klausia groserninkas?

— Taip, jis gyvena Arizonoje ir yra vertas 1000 dol.

— Kaip tai, — paantrino groserninkas.

— Taip šerifas sakė ieškodamas jo, be skirtumo, ar gyvas, ar miręs.

PASIGERINO.

Moteris į pardavinėjantį laikraščius vaiką:

— Ar tu kramtai tabaką, mano vaikeli?

— Ne, poniute, bet jei nori, galiu duot cigaretą.

NORĖJO AKIS IŠLUPTI.

— Ko tu, Jieвутė, taip nuliūdus?

— A, ba kaip mama išėjo į bažnyčią, tai Katriutė norėjo tėtei akis išlupti.

— Už ką?

— Už tai, kad tėvelis mamaitę pabučiavo.

ŽINO JĄ GERAI.

— Turiu didelį nemalonumą. Tik įsivaizdinkie sau, Katrė Safandulskienė vakar sakė man, kad aš esu viena iš didžiausių tinginių.

— Negalimas dalykas, iš kur ji taip gerai žinotų?

*Studentams!**Studentams!***BARGENAS**

\$16.55 vertės knygų už \$4.00

1. Geografija (Šerno)	\$2.50
1. Elson's Grammar School Reader	
Book 3	1.00
1. Elson's Grammar School Reader	
Book 4	1.00
1. Composition and Rhetoric	
Thomas & Rowe	75
1. A Short Grammar of Classical	
Greek. Dr. A. Kaegi	1.50
1. First Lessons in Greek, Dr. A. Kaegi	1.00
1. Grammaire de la Conversation	
Knowles and Favard	1.25
1. Elementary French, Aldrich & Foster	1.75
1. The Elements of French, Moore-Allin	1.60
1. Abridged French Grammar, Fraser	1.10
1. First Year in French, Syms	60
1. Un Voyage a Paris, F. Julien	50
1. La Petit Chose, Daudet	50
1. The Essentials of French	
Pronunciation	25
1. Abrege D'Histoire Sainte	25
1. Premier Livre de Lecture	25

1. French Conversation for English

Travellers	75
Viso	\$16.55

Nevėluok — dėk konvertan \$4.00 money orderį arba čekį ir gauk visas viršminėtas knygas. Pavėlavusiems gražinsim pinigų, nes turime tik vieną setą.

Tuojaus rašyk ir siųsk pinigų adresuojant:

"VYTIS"

4736 So. Wood St.,

Chicago, Ill.

KOMPLETAI

Šiuomi pranešame, kad jau galima gauti apdarytų "Vyčio" kompletų 1921 m. Daugelis Vyčių kuopų turi knygynus. "Vyčio" kompletai paturtins juos stora ir įdomia knyga.

Mūsų Draugų Pavasarininkų skyriai Lietuvoje ir-gi užlaiko knygynus, skaityklas. Vyčių kuopos nupirkdamos po kompleta, gražią dovaną suteiktų idėjos draugams.

Kompletų apdaryta neperdaugiausia. Norintieji įsigyti pasiskubinkite. Kaina \$3.50.

Rašyk dabar:

"VYTIS"

4736 So. Wood Street,

Chicago, Ill.

Kuopos!**Kuopos!**

Siųskite visus Spaudos Darbus į Vienatinę Lietuvį Uniją ir Geriausią Įrengtą

LIETUVOS VYČIŲ SPAUSTUVE

Kurioje Pigiai ir Dailiai Spausdinama: Knygos, Žurnalai, Konstitucijos, Brošūros, Dideli ir Maži Plakatai, Laiškams, Konvertams Antgalviai, Vestuvėms, Varduvėms Kvietimai ir tt.

Neatsizvelgiant, kaip Tamstos toli gyvenate, su spaudos darbais kreipkitės pas mus, o visame būsite patenkinti. Rašyk dabar.

K. of L. Press

4736 So. Wood St.
THOMAS SHAMIS, Manager

Chicago, Illinois
TELEFONAS LAFAYETTE 6298